

ผลการศึกษาและการอภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพแก่ผู้ประกันตนในโครงการประกันสังคม” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพแก่ผู้ประกันตน และศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกันตนรวมถึงความคิดเห็นของผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานประกันสังคมต่อการดำเนินการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ตลอดจนศึกษาแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพแก่ผู้ประกันตน แบ่งการศึกษาเป็น 2 ส่วน ส่วนแรก ผลการศึกษาจากเจ้าหน้าที่สำนักงานประกันสังคมที่เป็นผู้ประกันตน จำนวน 245 คน ได้ข้อมูล กลับมา 243 ราย คิดเป็นร้อยละ 99.18 แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และผลการศึกษาจากผู้บริหารระดับสูงจำนวน 11 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา โดยผู้ศึกษาขอเสนอผลการศึกษา ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างของสำนักงานประกันสังคม นำเสนอผลการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการดำเนินการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพและแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

1.3 ข้อมูลที่ได้จากการเสนอแนะ

1.4 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร

ส่วนที่ 2 อภิปรายผลการศึกษา

ซึ่งแต่ละส่วน ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างของสำนักงานประกันสังคม

1.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 ข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกันตน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกันตน ของสำนักงานประกันสังคม สำนักงานใหญ่ จำนวน 243 คน ผู้ศึกษาขอเสนอผลการศึกษา ดังนี้

1) คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 79.0 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 21.0 เป็นเพศชาย โดยมีช่วงอายุมากที่สุด ระหว่าง 31 - 40 ปี ร้อยละ 44.5 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 21 - 30 ร้อยละ 36.2 และอายุตั้งแต่ 41 ปี ขึ้นไป มีเพียงร้อยละ 7.8 ในขณะที่ ร้อยละ 11.5 ไม่ตอบคำถามนี้ สำหรับสถานภาพครอบครัว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.0 มีสถานภาพสมรส รองลงมา ร้อยละ 33.7 มีสถานภาพโสด และ ร้อยละ 3.3 มีสถานภาพหย่าหรือ เป็นหม้าย สำหรับระดับการศึกษา ร้อยละ 62.1 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป รองลงมา ร้อยละ 25.9 จบการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ในขณะที่ร้อยละ 11.1 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และร้อยละ 0.8 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1

จำนวนและร้อยละ คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพครอบครัว

และระดับการศึกษา

คุณลักษณะทั่วไป	จำนวน (N = 243)	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
- ชาย	51	21.0
- หญิง	192	79.0
<u>อายุ</u>		
- 21-30 ปี	88	36.2
- 31-40 ปี	108	44.5
- 41 ปี ขึ้นไป	19	7.8
- ไม่ตอบ	28	11.5
(Max= 54 , Min=21, $\bar{X}$ =32.9)		
<u>สถานภาพการสมรส</u>		
- สมรส	153	63.0
- โสด	82	33.7
- หย่า/ม่าย	8	3.3

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

คุณลักษณะทั่วไป	จำนวน (N = 243)	ร้อยละ
<u>ระดับการศึกษา</u>		
- ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	151	62.2
- ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า	63	25.9
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	27	11.1
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	2	0.8

2) ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่การงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.6 เป็นพนักงานระดับสูง รองลงมา ร้อยละ 25.9 เป็นพนักงานระดับต้น และ ร้อยละ 23.5 เป็นพนักงานระดับกลาง สำหรับระยะเวลาการปฏิบัติงาน ร้อยละ 39.5 มีระยะเวลาการปฏิบัติงานระหว่าง 5 - 9 ปี รองลงมา ร้อยละ 34.6 มีระยะเวลาการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 19.3 มีระยะเวลาการปฏิบัติงานระหว่าง 1 - 4 ปี และร้อยละ 6.6 มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่ำกว่า 1 ปี (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2

จำนวน และร้อยละ คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
ตำแหน่งงาน และระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N = 243)	ร้อยละ
<u>ตำแหน่งงาน</u>		
- พนักงานระดับต้น	63	25.9
- พนักงานระดับกลาง	57	23.5
- พนักงานระดับสูง	123	50.6
<u>ระยะเวลาการปฏิบัติงาน</u>		
- ต่ำกว่า 1 ปี	16	6.6
- 1 - 4 ปี	47	19.3
- 5 - 9 ปี	96	39.5
- > 9 ปีขึ้นไป	84	34.6

3) ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้

กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 49.4 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 8,001 - 10,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 33.3 มีรายได้ระหว่าง 5,001 - 8,000 บาท ขณะที่มียังร้อยละ 16.5 เท่านั้นที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001 ขึ้นไป และ ร้อยละ 0.8 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ในส่วนรายได้อื่นนอกเหนือจากรายได้ประจำ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.56 มีรายได้จากเงินพิเศษ เช่น ค่าล่วงเวลา ขณะที่ร้อยละ 21.81 มีรายได้นอกเหนือจากงานประจำ เช่น อาชีพเสริม ในขณะที่ ร้อยละ 22.63 ไม่มีรายได้อื่นนอกเหนือจากงานประจำ สำหรับความเพียงพอของรายได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 44.9 รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ร้อยละ 28.4 รายได้พอดีกับรายจ่าย และร้อยละ 26.7 มีเงินเหลือให้เก็บออม สำหรับในกรณีกลุ่มตัวอย่างที่มีคู่สมรส ผลการศึกษาความเพียงพอของรายได้ พบว่า มีผู้ตอบคำถามจำนวน 93 ราย หรือ ร้อยละ 38.3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยร้อยละ 35.5 ของผู้ตอบคำถามมีรายได้เหลือให้เก็บออม และร้อยละ 32.3 ของผู้ที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย มีจำนวนเท่ากับกลุ่มที่มีรายได้พอดีกับรายจ่าย (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3

จำนวน และร้อยละ คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
ระดับของรายได้ ความเพียงพอของรายได้ และรายได้อื่น
นอกเหนือจากงานประจำ

คุณลักษณะทั่วไป	จำนวน (N = 243)	ร้อยละ
<u>ระดับของรายได้</u>		
- ต่ำกว่า 5,000 บาท	2	0.8
- 5,001 - 8,000 บาท	81	33.3
- 8,001 - 10,000 บาท	120	49.4
- > 10,000 ขึ้นไป	40	16.5
<u>รายได้อื่นนอกเหนือจากเงินเดือนประจำ</u>		
- ไม่มีรายได้อื่น	55	22.6
- รายได้พิเศษเช่น ค่าล่วงเวลา	135	55.6
- รายได้อื่นๆ เช่นอาชีพเสริม	53	21.8

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

คุณลักษณะทั่วไป	จำนวน (N = 243)	ร้อยละ
<u>ความเพียงพอของรายได้</u>		
- ไม่เพียงพอ	109	44.9
- พอดีกับรายจ่าย	69	28.4
- เหลือให้เก็บออม	65	26.7
<u>ความเพียงพอของรายได้กรณีมีคู่สมรส</u>		
- ไม่เพียงพอ	30	32.3
- พอดีกับรายจ่าย	30	32.3
- เหลือให้เก็บออม	33	35.5

4) ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการออมเงิน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 75.7 มีการออมเงิน และร้อยละ 24.3 ไม่มีการออมเงิน กรณีที่มีการออมเงิน ผลการศึกษาพบว่า ระดับจำนวนเงินที่ออม กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 24.3 ไม่ตอบคำถามข้อนี้ในขณะที่ อีกร้อยละ 75.7 ตอบคำถามและในจำนวนของผู้ที่ตอบคำถาม ร้อยละ 40.2 ออมเงินระหว่าง 501 - 1,000 บาท/ เดือน รองลงมา ร้อยละ 26.6 ออมเงินตั้งแต่ 1,500 บาท/ เดือน ขึ้นไป ในขณะที่ร้อยละ 18.5 ออมเงินต่ำกว่า 500 บาท/ เดือน และร้อยละ 14.7 ออมเงินระหว่าง 1,001 - 1,500 บาท / เดือน นอกจากนั้น ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 37.5 ออมเงินโดยฝากธนาคาร รองลงมา ร้อยละ 29.3 ออมเงินสองลักษณะ ขึ้นไปเช่นฝากธนาคารและเล่นแชร์ เป็นต้น ในขณะที่ ร้อยละ 24.5 มีการออมเงินในลักษณะของการเล่นแชร์ ร้อยละ 4.9 ออมเงินในลักษณะของการเล่นหุ้น และร้อยละ 3.8 ออมเงินโดยซื้อพันธบัตร หรือการเป็นหนี้สิน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 58.2 เป็นผู้มีหนี้สิน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีหนี้สินส่วนใหญ่ ร้อยละ 90.5 มีหนี้สินตั้งแต่ 15,001 บาท ขึ้นไป รองลงมา ร้อยละ 3.7 มีหนี้สินต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 3.3 มีหนี้สินระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท และร้อยละ 2.5 มีหนี้สินระหว่าง 10,001 - 15,000 บาท (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4

จำนวน และร้อยละ คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
 จำนวนการออมเงิน จำนวนเงินที่ออม ลักษณะการออม
 การเป็นหนี้และจำนวนเงินที่เป็นหนี้

คุณลักษณะทั่วไป	จำนวน (N = 243)	ร้อยละ
<u>การออมเงิน</u>		
- ไม่มีการออมเงิน	59	24.3
- มีการออมเงิน	184	75.7
โดย - ฝากธนาคาร	91	37.5
- ออมหลายลักษณะ	32	29.3
- เล่นแชร์	45	24.5
- เล่นหุ้น	9	4.9
- ซื้อพันธบัตร	7	3.8
<u>จำนวนเงินที่ออม/เดือน</u>		
- ต่ำกว่า 500 บาท	34	18.5
- 501- 1,000 บาท	74	40.2
- 1,001- 1,500 บาท	27	14.7
- > 1,500 บาท ขึ้นไป	49	26.6
<u>การมีหนี้สิน</u>		
- มี (จำนวนเงินที่เป็นหนี้)	138	56.8
- ต่ำกว่า 5,000 บาท	16	6.5
- 5,001 – 10,000 บาท	9	5.8
- 10,001 – 15,000 บาท	8	4.4
- > 15,001 ขึ้นไป	99	71.7
- ไม่ตอบ	16	11.6
- ไม่มีหนี้สิน	99	40.7
- ไม่ตอบ	6	2.5

5) ข้อมูลด้านที่อยู่อาศัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.8 พักอาศัยในบ้านของตนเอง รองลงมา ร้อยละ 19.3 พักอาศัยในบ้านเช่า ร้อยละ 17.3 พักอาศัยบ้านของญาติ และร้อยละ 6.6 เป็นการพักในลักษณะอื่น (ไม่ระบุ) สำหรับด้านสุขภาพอนามัยของกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษา (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5

จำนวน และร้อยละ คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามการพักอาศัย

คุณลักษณะทั่วไป	จำนวน (N = 243)	ร้อยละ
<u>การพักอาศัย</u>		
บ้านของตนเอง	138	56.8
บ้านของญาติ	42	17.3
บ้านเช่า	47	19.3
อื่นๆ (ไม่ระบุ)	16	6.6

6) ข้อมูลด้านสุขภาพของร่างกาย

กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 52.7 มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ รองลงมา ร้อยละ 38.3 มีการเจ็บป่วยบ้างเล็กน้อย และ ร้อยละ 9.1 มีโรคประจำตัว (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6

จำนวน และร้อยละ คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามสุขภาพของร่างกาย

คุณลักษณะทั่วไป	จำนวน (N = 243)	ร้อยละ
<u>สุขภาพร่างกาย</u>		
แข็งแรงสมบูรณ์	128	52.7
เจ็บป่วยบ้างเล็กน้อย	93	38.3
มีโรคประจำตัว	22	9.0

7) ข้อมูลด้านการมีหลักประกันชีวิต

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 62.9 ไม่มีหลักประกันด้านอื่น ในขณะที่ ร้อยละ 37.1 มีหลักประกันชีวิตอื่น (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7

จำนวน และร้อยละ คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
การมีหลักประกันชีวิตด้านอื่นนอกเหนือจาก
สำนักงานประกันสังคมจัดให้

คุณลักษณะทั่วไป	จำนวน (N=243)	ร้อยละ
การมีหลักประกันด้านอื่น		
- มี	89	36.6
- ไม่มี	151	62.3
- ไม่ตอบ	3	1.2

กล่าวโดยสรุปกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สถานภาพโสด อายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ต่อเดือนระหว่าง 8,001- 11,000 บาท เป็นพนักงานระดับสูง มีประสบการณ์การทำงาน ตั้งแต่ 1-5 ปี ส่วนใหญ่มีการออมเงิน โดยฝากธนาคาร และมีหนี้สินตั้งแต่ 15,000 บาท ขึ้นไป มีที่พักอาศัยเป็นของตนเอง สภาพร่างกายแข็งแรง และส่วนใหญ่ไม่มีหลักประกันด้านอื่นนอกเหนือจากที่สำนักงานประกันสังคมจัดให้

1.1.2 ข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารระดับสูง

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในเรื่องที่ศึกษาและมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของสำนักงานประกันสังคม จำนวน 11 คน เป็นเพศชาย จำนวน 6 คน เพศหญิงจำนวน 5 คน อายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน และต่ำกว่า 50 ปีจำนวน 1 คน เป็นข้าราชการระดับ 9 จำนวน 4 คน ข้าราชการระดับ 8 จำนวน 2 คน เป็นกรรมการประกันสังคมจำนวน 5 คน การศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 6 คน ระดับปริญญาตรีจำนวน 3 คนและต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน

1.2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการดำเนินการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพและแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพในปัจจุบัน

1.2.1 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกันตนต่อการดำเนินการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพในปัจจุบัน

การดำเนินการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ หมายถึง ลักษณะของการให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ประกันตนกรณีชราภาพ ใน 5 ประเด็นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ลักษณะการดำเนินการ ขอบข่ายความคุ้มครอง ที่มาของเงินทุน/อัตราเงินสมทบ หลักเกณฑ์/ เงื่อนไขการเกิดสิทธิ และรูปแบบของประโยชน์ทดแทน

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกันตนต่อการดำเนินการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ โดยมีคำถามจำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมความคิดเห็นต่อการดำเนินการด้านประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพในปัจจุบัน ดังนี้

- 1) ลักษณะการดำเนินการประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ
- 2) ขอบข่ายความคุ้มครอง
- 3) ที่มาของเงินทุน/อัตราเงินสมทบ
- 4) หลักเกณฑ์/ เงื่อนไขการเกิดสิทธิ
- 5) รูปแบบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

ดังปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1) ระดับความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

ระดับความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่เป็นลักษณะของการออมเงินภาคบังคับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 45.7 เห็นด้วยระดับมากและ ร้อยละ 40.3 เห็นด้วยระดับมากที่สุด โดยที่ร้อยละ 9.9 เห็นด้วยระดับปานกลางต่อลักษณะการดำเนินการที่เป็นการออมภาคบังคับ ในขณะที่ระดับความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่เป็นการสร้างหลักประกันที่ดีให้แก่ผู้ประกันตนในวัยสูงอายุ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 49.0 เห็นด้วยระดับมากและ ร้อยละ 37.4 เห็นด้วยระดับมากที่สุด โดยที่ร้อยละ 11.1 เห็นด้วยระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นต่อลักษณะประโยชน์ทดแทน เท่ากัน คือเท่ากับ 4.21 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากที่สุดต่อลักษณะของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่เป็นลักษณะของการออมเงินภาคบังคับ และการสร้างหลักประกันที่ดีให้แก่ผู้ประกันตนในวัยสูงอายุ

ระดับความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการของประโยชน์ทดแทนกรณี
 ฆราภาพที่มีการมีส่วนร่วมจ่ายเงินสมทบของนายจ้างถือเป็นสวัสดิการที่นายจ้างให้แก่ลูกจ้าง พบว่า
 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50.2 เห็นด้วยระดับมากและ ร้อยละ 31.3 เห็นด้วยมากที่สุด โดยที่ร้อยละ
 15.2 เห็นด้วยระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อ
 ลักษณะของประโยชน์ทดแทนกรณีฆราภาพที่มีการมีส่วนร่วมจ่ายเงินสมทบของนายจ้างถือเป็น
 สวัสดิการที่นายจ้างให้แก่ลูกจ้าง

ระดับความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการของประโยชน์ทดแทนกรณี
 ฆราภาพที่เป็นมาตรการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ประกันตนในระยะยาว พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 52.3
 เห็นด้วยระดับมากและ ร้อยละ 28.8 เห็นด้วยระดับมากที่สุดโดยที่ร้อยละ 16.5 เห็นด้วยระดับ
 ปานกลางต่อลักษณะดังกล่าว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อ
 ลักษณะของประโยชน์ทดแทนกรณีฆราภาพที่เป็นมาตรการที่ให้ความคุ้มครองแก่ผู้ประกันตนในระยะ
 ยาว

ระดับความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการของประโยชน์ทดแทนกรณี
 ฆราภาพที่เป็นลักษณะของการเน้นให้ลูกจ้างและนายจ้างมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือกันในยาม
 เดือดร้อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50.6 เห็นด้วยระดับมาก และ ร้อยละ 22.2 เห็นด้วยระดับ
 มากที่สุดและระดับปานกลางเท่ากัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมาก
 ต่อลักษณะของประโยชน์ทดแทนกรณีฆราภาพที่เน้นให้ลูกจ้างและนายจ้างมีส่วนร่วมในการ
 ช่วยเหลือกันในยามเดือดร้อน

ระดับความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการของประโยชน์ทดแทนกรณี
 ฆราภาพที่เป็นลักษณะของการเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุขตามหลักการประกันสังคมโดยผู้ประกันตนร่วมกัน
 ออกเงินสมทบเข้ากองทุนกลางเพื่อจ่ายสิทธิประโยชน์ให้แก่ผู้ประกันตนที่เกษียณอายุก่อน พบว่า
 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 55.6 เห็นด้วยระดับมากและ ร้อยละ 17.3 เห็นด้วยระดับมากที่สุด โดยที่ร้อยละ
 21.4 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมาก ต่อ
 ลักษณะประโยชน์ทดแทนกรณีฆราภาพที่มีลักษณะของการเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุขตามหลักการ
 ประกันสังคมโดยผู้ประกันตนร่วมกันออกเงินสมทบเข้ากองทุนกลางเพื่อจ่ายสิทธิประโยชน์ให้แก่
 ผู้ประกันตนที่เกษียณอายุก่อน

ระดับความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการของประโยชน์ทดแทนกรณี
 ฆราภาพที่เป็นการสร้างหลักประกันด้านรายได้โดยการร่วมจ่ายเงินสมทบเป็นไปตามหลักของการ
 พึ่งตนเอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 56.0 เห็นด้วยระดับมากและ ร้อยละ 15.6 เห็นด้วยระดับ

มากที่สุด โดยที่ร้อยละ 25.1 เห็นด้วยระดับปานกลางต่อลักษณะดังกล่าว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อลักษณะของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่เป็นการสร้างหลักประกันด้านรายได้โดยการร่วมจ่ายเงินสมทบเป็นไปตามหลักของการพึ่งตนเอง

เมื่อพิจารณาโดยรวมต่อลักษณะการดำเนินการของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.02 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อลักษณะการดำเนินการของประโยชน์ทดแทนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ
ระดับความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการของ
ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

ลักษณะการดำเนินการ ประโยชน์ทดแทน กรณีชราภาพ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
- การออมเงินเป็นแบบภาค บังคับเพื่อการใช้จ่ายของ ผู้ประกันตนในอนาคต	40.3 (98)	45.7 (111)	9.9 (24)	3.7 (9)	0.4 (1)	4.21	.80	มาก ที่สุด
- การสร้างหลักประกันที่ดี ให้แก่ผู้ประกันตนในวัยสูงอายุ	37.4 (91)	49.0 (119)	11.1 (27)	1.6 (4)	0.8 (2)	4.21	.77	มาก ที่สุด
- การมีส่วนร่วมจ่ายเงินสมทบ ของนายจ้างถือเป็นสวัสดิการที่ นายจ้างให้แก่ลูกจ้าง	31.3 (76)	50.2 (122)	15.2 (37)	3.3 (8)	- -	4.09	.77	มาก
- การสร้างมาตรการให้ความ คุ้มครองแก่ผู้ประกันตนใน ระยะยาว	28.8 (70)	52.3 (127)	16.5 (40)	1.6 (4)	0.8 (2)	4.07	.77	มาก
- การเน้นให้ลูกจ้างและนายจ้าง มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือกัน ในยามเดือดร้อน	22.2 (54)	50.6 (123)	22.2 (54)	3.3 (8)	1.6 (4)	3.88	.84	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ลักษณะการดำเนินการ ประโยชน์ทดแทน กรณีชราภาพ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
- การเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุขตาม หลักการประกันสังคมโดย ผู้ประกันตนร่วมกันออกเงินสมทบ เข้ากองทุนกลางเพื่อจ่ายสิทธิ ประโยชน์ให้แก่ผู้ประกันตนที่ เกษียณอายุก่อน	17.3 (42)	55.6 (135)	21.4 (52)	4.9 (12)	0.8 (2)	3.84	.80	มาก
- การสร้างหลักประกันด้าน รายได้โดยการร่วมจ่ายเงินสมทบ เป็นไปตามหลักของการพึ่งตนเอง	15.6 (38)	56.0 (136)	25.1 (61)	2.5 (6)	0.8 (2)	3.83	.74	มาก
รวม						4.02	.56	มาก

2) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อข้อบ่งชี้ความคุ้มครองของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

ระดับความคิดเห็นต่อข้อบ่งชี้ความคุ้มครองของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่มุ่งให้ความคุ้มครองเฉพาะลูกจ้างที่มีนายจ้างและผู้ประกันตนตามมาตรา 39 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 45.7 เห็นด้วยระดับมากและร้อยละ 10.8 เห็นด้วยระดับมากที่สุดต่อข้อบ่งชี้ความคุ้มครองของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่เป็นอยู่ ในขณะที่ร้อยละ 26.7 เห็นด้วยระดับปานกลางต่อข้อบ่งชี้ความคุ้มครองของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่เป็นอยู่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อข้อบ่งชี้ความคุ้มครองของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ระดับความคิดเห็นที่มีต่อข้อบ่งชี้ความคุ้มครองของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่ยังไม่ขยายความคุ้มครองครอบคลุมประชาชนทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 35.8 เห็นด้วยระดับปานกลางต่อข้อบ่งชี้ความคุ้มครองของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่ยังไม่ขยายความคุ้มครองครอบคลุมประชาชนทั่วไป รองลงมา ร้อยละ 33.3 เห็นด้วยระดับน้อยและร้อยละ

18.9 เห็นด้วยระดับน้อยที่สุดต่อข้อบ่งชี้ความคุ้มครองของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับน้อยต่อข้อบ่งชี้ความคุ้มครองของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นที่มีต่อข้อบ่งชี้ความคุ้มครองของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพในภาพรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.94 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลางต่อข้อบ่งชี้ความคุ้มครองของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่เป็นอยู่ (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับ
ความคิดเห็นต่อข้อบ่งชี้ความคุ้มครองของ
ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

ข้อบ่งชี้ความคุ้มครอง	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
- การประกันสังคมกรณีชราภาพมุ่งให้ความคุ้มครองเฉพาะลูกจ้างที่มีนายจ้างและผู้ประกันตนตามมาตรา 39	10.8 (26)	45.7 (111)	26.7 (65)	11.5 (28)	5.3 (13)	3.45	1.01	มาก
- การประกันสังคมกรณีชราภาพยังไม่ขยายความคุ้มครองครอบคลุมประชาชนทั่วไป	2.1 (5)	9.9 (24)	35.8 (87)	33.3 (81)	18.9 (46)	2.43	.97	น้อย
รวม						2.94	.84	ปานกลาง

3) ระดับความคิดเห็นต่อที่มาของเงินทุน/อัตราเงินสมทบ

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับที่มาของเงินทุนและอัตราเงินสมทบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่กำหนดให้นายจ้างและลูกจ้างมีส่วนในการจ่ายเงินสมทบร่วมกัน

พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 49.4 เห็นด้วยระดับมากและร้อยละ 31.3 เห็นด้วยระดับมากที่สุด ในขณะที่ ร้อยละ 12.8 เห็นด้วยระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อการกำหนดให้นายจ้างและลูกจ้างมีส่วนในการจ่ายเงินสมทบร่วมกัน

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับที่มาของเงินทุนและอัตราเงินสมทบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่กำหนดให้การจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเป็นการออมเงินของลูกจ้างลักษณะหนึ่ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 53.9 เห็นด้วยระดับมากและร้อยละ 23.5 เห็นด้วยระดับมากที่สุด ในขณะที่ ร้อยละ 17.7 เห็นด้วยระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.95 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเป็นการออมเงินของลูกจ้างลักษณะหนึ่ง

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับที่มาของเงินทุนและอัตราเงินสมทบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพต่อการคำนวณเงินสมทบจากรายได้ของผู้ประกันตนโดยใช้ฐานค่าจ้างต่ำสุดไม่เกิน 1,650 บาท/ เดือน และสูงสุดไม่เกิน 15,000 บาท/เดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 49.8 เห็นด้วยระดับมากและร้อยละ 14.8 เห็นด้วยระดับมากที่สุด ในขณะที่ ร้อยละ 20.2 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยระดับมากต่อการคำนวณเงินสมทบจากรายได้ของผู้ประกันตนโดยใช้ฐานค่าจ้างต่ำสุดไม่เกิน 1,650 บาท/ เดือน และสูงสุดไม่เกิน 15,000 บาท/เดือน

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับที่มาของเงินทุนและอัตราเงินสมทบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่กำหนดให้เก็บเงินสมทบอัตราร้อยละ 3 ของค่าจ้างเพื่อการเก็บออมในกรณีชราภาพพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 46.9 เห็นด้วยระดับมากและร้อยละ 14.4 เห็นด้วยระดับมากที่สุด ในขณะที่ ร้อยละ 25.1 เห็นด้วยระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.59 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อการกำหนดให้เก็บเงินสมทบอัตราร้อยละ 3 ของค่าจ้างเพื่อการเก็บออมในกรณีชราภาพ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่มาของเงินทุนและอัตราเงินสมทบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่กำหนดให้การจัดเก็บเงินสมทบกรณีชราภาพจากนายจ้างและลูกจ้างกำหนดในอัตราที่เท่ากัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 45.7 เห็นด้วยระดับมากและร้อยละ 15.6 เห็นด้วยระดับมากที่สุด ในขณะที่ ร้อยละ 22.6 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อการกำหนดให้การจัดเก็บเงินสมทบกรณีชราภาพจากนายจ้างและลูกจ้างกำหนดในอัตราที่เท่ากัน

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับที่มาของเงินทุนและอัตราเงินสมทบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่กำหนดให้การจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อการประกันสังคมกรณีชราภาพเป็นความรับผิดชอบเฉพาะของนายจ้างและลูกจ้าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 40.7 เห็นด้วยระดับมากและร้อยละ 14.4 เห็นด้วยระดับมากที่สุด ในขณะที่ ร้อยละ 25.9 เห็นด้วยระดับ

ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อการกำหนดให้การ
จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อการประกันสังคมกรณีชราภาพเป็นความรับผิดชอบเฉพาะของ
นายจ้างและลูกจ้าง

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นที่มีต่อที่มาของเงินทุน/อัตราเงินสมทบกรณี
ชราภาพ ในภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อ
ที่มาของเงินทุน/อัตราเงินสมทบกรณีชราภาพ (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับ
ความคิดเห็นต่อที่มาของเงินทุนและอัตราเงินสมทบ
ของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

ที่มาของเงินทุน/ อัตราเงิน สมทบ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
<u>ที่มาของเงินทุน</u>								
การกำหนดให้นายจ้างและ ลูกจ้างมีส่วนในการจ่ายเงิน สมทบร่วมกัน	31.3 (76)	49.4 (120)	12.8 (31)	4.5 (11)	2.1 (5)	4.03	.90	มาก
- การจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน เป็นการออมเงินของลูกจ้าง ลักษณะหนึ่ง	23.5 (57)	53.9 (131)	17.7 (43)	3.7 (9)	1.2 (3)	3.95	.82	มาก
<u>อัตราเงินสมทบ</u>								
- การคำนวณเงินสมทบจาก รายได้ของผู้ประกันตนโดยให้ฐาน ค่าจ้างต่ำสุดไม่เกิน 1,650 บาท/ เดือน และสูงสุดไม่เกิน 15,000 บาท/เดือน	14.8 (36)	49.8 (121)	20.2 (49)	11.5 (28)	3.7 (9)	3.60	.98	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ที่มาของเงินทุน/ อัตรา เงินสมทบ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
- การเก็บเงินสมทบอัตรา ร้อยละ 3 ของค่าจ้างเพื่อการ เก็บออมในกรณีชราภาพ	14.4 (35)	46.9 (114)	25.1 (61)	9.9 (24)	3.7 (9)	3.59	.98	มาก
- การจัดเก็บเงินสมทบกรณี ชราภาพจากนายจ้างและ ลูกจ้างกำหนดในอัตราที่เท่ากัน	15.6 (38)	45.7 (111)	22.6 (55)	12.3 (30)	3.7 (9)	3.58	1.02	มาก
- การจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน เพื่อการประกันสังคมกรณีชรา ภาพเป็นความรับผิดชอบ เฉพาะของนายจ้างและลูกจ้าง	14.4 (35)	40.7 (99)	25.9 (63)	13.2 (32)	5.8 (14)	3.45	1.07	มาก
รวม						3.70	.70	มาก

4) ระดับความคิดเห็นต่อหลักเกณฑ์/เงื่อนไข

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์/เงื่อนไขของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่กำหนดให้กำหนดอายุในการรับเงินบำนาญและเงินบำนาญที่อายุ 55 ปี พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 83.1 เห็นด้วยระดับมากและร้อยละ 17.7 เห็นด้วยระดับมากที่สุด ในขณะที่ร้อยละ 8.6 เห็นด้วยระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อการกำหนดอายุในการรับเงินบำนาญและเงินบำนาญที่อายุ 55 ปี

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์/เงื่อนไขของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่กำหนดระยะเวลาการมีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพผู้ประกันตนต้องจ่ายเงินสมทบไม่ต่ำกว่า 180 เดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 49.4 เห็นด้วยระดับมากและร้อยละ 9.5 เห็นด้วยระดับมากที่สุด ในขณะที่ ร้อยละ 27.2 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อการกำหนดระยะเวลาการมีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพผู้ประกันตนต้องจ่ายเงินสมทบไม่ต่ำกว่า 180 เดือน

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์/เงื่อนไขของประโยชน์ทดแทนกรณี
 ฆราภาพที่กำหนดให้ใช้ค่าจ้างเฉลี่ย 5 ปีสุดท้ายก่อนสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนเป็นฐานคำนวณเงิน
 บำนาญ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 42.0 เห็นด้วยระดับมากและร้อยละ 13.2 เห็นด้วยระดับมาก
 ที่สุด ในขณะที่ ร้อยละ 28.0 เห็นด้วยระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 แสดงว่า กลุ่ม
 ตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อการให้ค่าจ้างเฉลี่ย 5 ปีสุดท้ายก่อนสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนเป็น
 ฐานคำนวณเงินบำนาญ

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์/เงื่อนไขของประโยชน์ทดแทนกรณี
 ฆราภาพที่กำหนดให้กำหนดฐานค่าจ้างสูงสุดไม่เกิน 15,000 บาท เพื่อการคำนวณเงินสมทบทำให้
 ผู้ประกันตนที่มีรายได้สูงกว่าได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีฆราภาพต่ำกว่าที่ควรจะเป็น พบว่า
 กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 40.7 เห็นด้วยระดับมากและร้อยละ 34.6 เห็นด้วยระดับปานกลาง ในขณะที่
 ร้อยละ 11.1 เห็นด้วยระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยระดับ
 มากต่อการกำหนดฐานค่าจ้างสูงสุดไม่เกิน 15,000 บาท เพื่อการคำนวณเงินสมทบทำให้
 ผู้ประกันตนที่มีรายได้สูงกว่าได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีฆราภาพต่ำกว่าที่ควรจะเป็น

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์/เงื่อนไขของประโยชน์ทดแทนกรณี
 ฆราภาพที่กำหนดให้ทำให้ในปัจจุบันมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับอัตราเงินสมทบที่จัดเก็บ
 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 38.7 เห็นด้วยระดับมากและร้อยละ 9.5 เห็นด้วยระดับมากที่สุด
 ในขณะที่ ร้อยละ 37.4 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็น
 ด้วยระดับปานกลางต่อประโยชน์ทดแทนกรณีฆราภาพที่ทำให้ในปัจจุบันว่ามีความสอดคล้องและ
 เหมาะสมกับอัตราเงินสมทบที่จัดเก็บ

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์/เงื่อนไขของประโยชน์ทดแทนกรณี
 ฆราภาพที่การออมเงินสำหรับประโยชน์ทดแทนกรณีฆราภาพไม่เปิดโอกาสให้ผู้ประกันตนถอนเงิน
 ออกมาใช้ก่อนกำหนดพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 45.7 เห็นด้วยระดับน้อย และร้อยละ 21.8
 เห็นด้วยระดับปานกลาง ในขณะที่ ร้อยละ 14.0 เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 แสดงว่า
 กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยระดับน้อยต่อกรณีการออมเงินสำหรับประโยชน์ทดแทนกรณีฆราภาพไม่
 เปิดโอกาสให้ผู้ประกันตนถอนเงินออกมามีใช้ก่อนกำหนด

เมื่อพิจารณาโดยรวมต่อระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อ
 หลักเกณฑ์/เงื่อนไขของประโยชน์ทดแทนกรณีฆราภาพ พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.51 แสดงว่า
 กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อหลักเกณฑ์/เงื่อนไขของประโยชน์ทดแทนกรณีฆราภาพ
 (ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับ

ความคิดเห็นต่อหลักเกณฑ์/ เงื่อนไขของประโยชน์

ทดแทนกรณีชราภาพ

หลักเกณฑ์/ เงื่อนไข	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
- การกำหนดอายุในการรับเงินบำนาญและเงินบำนาญที่อายุ 55 ปี	17.7 (43)	83.1* (129)	15.6 (38)	8.6 (21)	4.9 (12)	3.70	1.02	มาก
- การกำหนดระยะเวลาการมีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพผู้ประกันตนต้องจ่ายเงินสมทบไม่ต่ำกว่า 180 เดือน	9.5 (23)	49.4 (120)	27.2 (66)	10.3 (25)	3.7 (9)	3.51	.93	มาก
- การใช้ค่าจ้างเฉลี่ย 5 ปีสุดท้ายก่อนสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนเป็นฐานคำนวณเงินบำนาญ	13.2 (32)	42.0 (102)	28.0 (68)	13.2 (32)	3.7 (9)	3.48	1.00	มาก
- การคำนวณเงินสมทบจากฐานค่าจ้างสูงสุดไม่เกิน 15,000 บาททำให้ผู้ประกันตนที่มีรายได้สูงกว่าได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพต่ำกว่าที่ควรจะเป็น	11.1 (27)	40.7 (99)	34.6 (84)	27 (11.1)	6 (2.5)	3.46	0.9	มาก
- ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่ให้ในปัจจุบันมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับอัตราเงินสมทบที่จัดเก็บ	9.5 (23)	38.7 (94)	37.4 (91)	11.1 (27)	3.3 (8)	3.40	.92	ปานกลาง

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

หลักเกณฑ์/ เงื่อนไข	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
- การออมเงินสำหรับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพไม่เปิดโอกาสให้ผู้ประกันตนถอนเงินออกมาใช้ก่อนกำหนด	6.6 (16)	11.9 (29)	21.8 (53)	45.7 (111)	14.0 (34)	2.51	1.08	น้อย
รวม						3.51	.68	มาก

5) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบของประโยชน์ทดแทน

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ที่กำหนดให้ผู้ประกันตนได้รับเงินบำนาญรายเดือนตลอดชีวิต (ในกรณีที่จ่ายเงินสมทบครบ 180 เดือน) พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 49.4 เห็นด้วยระดับมากและร้อยละ 21.4 เห็นด้วยระดับมากที่สุด ในขณะที่ ร้อยละ 20.2 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อรูปแบบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่กำหนดให้ผู้ประกันตนได้รับเงินบำนาญรายเดือนตลอดชีวิต (ในกรณีที่จ่ายเงินสมทบครบ 180 เดือน)

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ที่กำหนดให้ผู้ประกันตนได้รับเงินก้อนครั้งเดียวในรูปของเงินบำเหน็จชราภาพ (ในกรณีที่จ่ายเงินสมทบไม่ครบ 180 เดือน) พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 52.7 เห็นด้วยระดับมากและร้อยละ 17.3 เห็นด้วยระดับมากที่สุด ในขณะที่ ร้อยละ 10.3 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อรูปแบบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่กำหนดให้ผู้ประกันตนได้รับเงินก้อนครั้งเดียวในรูปของเงินบำเหน็จชราภาพ (ในกรณีที่จ่ายเงินสมทบไม่ครบ 180 เดือน)

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพอใจต่อรูปแบบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่กฎหมายกำหนดในปัจจุบันพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 35.4 เห็นด้วยระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 29.2 เห็นด้วยระดับมาก และ ร้อยละ 18.9 เห็นด้วยระดับน้อย ค่าเฉลี่ย เท่ากับ

3.10 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลางต่อรูปแบบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ที่กฎหมายกำหนดในปัจจุบัน

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่ อัตราการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพตามที่กฎหมายกำหนดในปัจจุบันเพียงพอต่อการดำรงชีวิต พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 34.6 เห็นด้วยระดับปานกลางต่ออัตราการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพตามที่กฎหมายกำหนดในปัจจุบันว่า เพียงพอต่อการดำรงชีวิต รองลงมา ร้อยละ 22.2 เห็นด้วยระดับน้อย และ ร้อยละ 12.8 ไม่เห็นด้วยระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลางต่ออัตราการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ตามที่กฎหมายกำหนดในปัจจุบันเพียงพอต่อการดำรงชีวิต

เมื่อพิจารณาโดยรวมต่อระดับความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.38 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลางต่อรูปแบบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ (ตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.12

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ
ระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบของประโยชน์
ทดแทนกรณีชราภาพ

รูปแบบของประโยชน์ ทดแทน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
- การได้รับเงินบำนาญ รายเดือนตลอดชีวิต (ในกรณีที่จ่ายเงินสมทบ ครบ 180 เดือน)	21.4 (52)	49.4 (120)	20.2 (49)	5.3 (13)	3.7 (9)	3.79	.96	มาก
- การได้รับเงินก้อนครั้ง เดียวในรูปของเงิน บำเหน็จชราภาพ (ในกรณีที่จ่ายเงินสมทบ ไม่ครบ 180 เดือน)	17.3 (42)	52.7 (128)	18.1 (44)	10.3 (25)	1.6 (4)	3.74	.92	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

รูปแบบของประโยชน์ ทดแทน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
- ความพอใจต่อ ประโยชน์ทดแทนกรณี ชราภาพตามที่กฎหมาย กำหนดในปัจจุบัน	8.2 (20)	29.2 (71)	35.4 (86)	18.9 (46)	8.2 (20)	3.10	1.06	ปาน กลาง
- อัตราการจ่าย ประโยชน์ทดแทนกรณี ชราภาพตามที่กฎหมาย กำหนดในปัจจุบัน เพียงพอต่อการ ดำรงชีวิต	5.8 (14)	24.7 (60)	34.6 (84)	22.2 (54)	12.8 (31)	2.88	1.10	ปาน กลาง
รวม						3.38	.74	ปาน กลาง

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากต่อลักษณะการดำเนินการของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.02 รองลงมา กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อที่มาของเงินทุนและอัตราเงินสมทบ และต่อหลักเกณฑ์ เงื่อนไข โดยมีค่าเฉลี่ย 3.70 และ 3.51 ตามลำดับ ในขณะที่เห็นด้วยในระดับปานกลางต่อรูปแบบของประโยชน์ทดแทนและขอบข่ายความคุ้มครอง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.38 และ 2.94 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.13

สรุปค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาพรวมระดับ
ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการดำเนินการให้
ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพในปัจจุบัน

การดำเนินการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ลักษณะการดำเนินการประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ	4.02	.56	มาก
ที่มาของเงินทุนและอัตราเงินสมทบ	3.70	.70	มาก
หลักเกณฑ์ / เงื่อนไข	3.51	.68	มาก
รูปแบบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ	3.38	.74	ปานกลาง
ขอบข่ายความคุ้มครอง	2.94	.84	ปานกลาง
รวม	3.51	.51	มาก

1. 2.2 ระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

แนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพแก่ผู้ประกันตน หมายถึง การดำเนินการด้านการพิจารณา ปรับปรุง พัฒนาหรือเพิ่มประโยชน์ทดแทนด้านการประกันสังคมกรณีชราภาพให้ผู้ประกันตนที่เกษียณอายุ ในกรณีบำนาญ / บำนาญชราภาพ การให้บริการทางการแพทย์ และบริการทางสังคมอื่นๆ ตลอดจนการจัดตั้งกองทุนเลี้ยงชีพภาคบังคับ ตามระบบบำนาญหลายชั้น (Multi-Pillar) เพื่อให้ผู้ประกันตนมีรายได้เพียงพอหรือมีสวัสดิการที่เหมาะสมสำหรับการดำรงชีวิตในบั้นปลายอย่างมีความสุข

ส่วนของการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพโดยมีคำถามจำนวน 24 ข้อซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมสิทธิประโยชน์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีบำนาญ/บำนาญชราภาพ ด้านการให้บริการทางการแพทย์ ด้านการบริการทางสังคม และด้านการจัดตั้งกองทุนบำนาญ/บำนาญแห่งชาติ ซึ่งปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

1) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีบำนาญ/ บำนาญชราภาพ

1.1) ลักษณะการดำเนินการของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีบำนาญ/ บำนาญชราภาพ โดยปรับปรุงให้สอดคล้องกับภาวะค่าครองชีพในแต่ละช่วงพบว่า กลุ่มตัวอย่าง

ร้อยละ 45.3 เห็นด้วยระดับมากและร้อยละ 38.3 เห็นด้วยระดับมากที่สุด ในขณะที่ ร้อยละ 13.2 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยระดับมากต่อการปรับปรุงประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพให้สอดคล้องกับภาวะค่าครองชีพในแต่ละช่วง

ระดับความคิดเห็นต่อการนิยามให้มีการปรับเพิ่มประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพให้แก่ผู้ประกันตน ควรคำนึงถึงความมั่นคงของกองทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 51.0 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 27.2 เห็นด้วยระดับมากที่สุด และร้อยละ 19.3 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อการนิยามให้มีการปรับเพิ่มประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพให้แก่ผู้ประกันตน ควรคำนึงถึงความมั่นคงของกองทุน

1.2) ขอบข่ายความคุ้มครอง

ระดับความคิดเห็นต่อการให้ความคุ้มครองผู้อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตน ในกรณีประกันตนที่รับบำเหน็จ / บำนาญเสียชีวิต พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 44.4 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 42.0 เห็นด้วยระดับมากที่สุด และร้อยละ 10.7 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากที่สุดต่อการให้ความคุ้มครองผู้อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตน ในกรณีประกันตนที่รับบำเหน็จ / บำนาญเสียชีวิต

ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการขยายความคุ้มครองด้านการประกันสังคมกรณีชราภาพให้ครอบคลุมประชาชนทุกคน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 45.3 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 22.2 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อการขยายความคุ้มครองด้านการประกันสังคมกรณีชราภาพให้ครอบคลุมประชาชนทุกคน

1.3) ที่มาของเงินทุน/อัตราเงินสมทบ

ระดับความคิดเห็นต่อการนิยามภาครัฐควรมีส่วนร่วมจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 51.9 เห็นด้วยระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 36.6 เห็นด้วยระดับมาก และร้อยละ 8.6 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากที่สุดว่า ภาครัฐควรมีส่วนร่วมจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพ

ระดับความคิดเห็นต่อเงินสมทบที่จ่ายเข้ากองทุนมีผลต่อประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนได้รับ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 57.2 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 20.6 เห็นด้วยระดับปานกลาง และร้อยละ 19.3 เห็นด้วยระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95

แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากกว่าเงินสมทบที่จ่ายเข้ากองทุนมีผลต่อประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนได้รับ

ระดับความคิดเห็นต่อการปรับฐานค่าจ้างสูงสุดจาก 15,000 บาท เพื่อการเก็บเงินสมทบผู้ประกันตนที่มีรายได้สูงกว่าสำหรับการออมเงินที่สูงขึ้น พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 39.1 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 28.4 เห็นด้วยระดับปานกลาง และร้อยละ 17.7 เห็นด้วยระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับมากต่อการปรับฐานค่าจ้างสูงสุดจาก 15,000 บาทเพื่อการเก็บเงินสมทบผู้ประกันตนที่มีรายได้สูงกว่าสำหรับการออมเงินที่สูงขึ้น

1.4) หลักเกณฑ์/เงื่อนไข

ระดับความคิดเห็นต่อการให้ผู้ประกันตนที่จ่ายเงินสมทบครบ 180 เดือน มีสิทธิเลือกรับประโยชน์ทดแทนเป็นเงินบำนาญหรือเงินบำนาญชราภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 46.1 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 37.4 เห็นด้วยระดับมากที่สุด และร้อยละ 14.0 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากที่สุดต่อการให้ผู้ประกันตนที่จ่ายเงินสมทบครบ 180 เดือนมีสิทธิเลือกรับประโยชน์ทดแทนเป็นเงินบำนาญหรือเงินบำนาญชราภาพ

ระดับความคิดเห็นต่อการเปิดโอกาสให้ผู้ประกันตนสามารถถอนเงินออมในส่วนของตนออกมาใช้ได้ตามความจำเป็น พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 44.4 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 19.8 เห็นด้วยระดับปานกลาง และร้อยละ 19.3 เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากที่สุดต่อการเปิดโอกาสให้ผู้ประกันตนสามารถถอนเงินออมในส่วนของตนออกมาใช้ได้ตามความจำเป็น

ระดับความคิดเห็นต่อกรณีหากมีการปรับเพิ่มสิทธิประโยชน์ ควรปรับเพิ่มอัตราเงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนที่เพิ่มขึ้น พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 39.9 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 27.6 เห็นด้วยระดับปานกลาง และร้อยละ 16.9 เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากหากมีการปรับเพิ่มสิทธิประโยชน์ ควรปรับเพิ่มอัตราเงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนที่เพิ่มขึ้น

ระดับความคิดเห็นต่อการขยายอายุเกษียณจาก 55 ปี เป็น 60 ปี พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 28.0 เห็นด้วยระดับน้อย รองลงมา ร้อยละ 25.9 เห็นด้วยระดับปานกลาง และร้อยละ 18.5 เห็นด้วยระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลางต่อการขยายอายุเกษียณจากอายุ 55 ปี เป็น 60 ปี

1.5) รูปแบบประโยชน์ทดแทน

ระดับความคิดเห็นต่อการกำหนดบำนาญขั้นต่ำต้องไม่ต่ำกว่าค่าครองชีพขั้นต่ำของประเทศ พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 51.4 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 29.2 เห็นด้วยระดับมากที่สุด และร้อยละ 16.5 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อการกำหนดบำนาญขั้นต่ำต้องไม่ต่ำกว่าค่าครองชีพขั้นต่ำของประเทศ

ระดับความคิดเห็นต่อการจัดสิทธิประโยชน์ในรูปแบบอื่นให้แก่ผู้ประกันตนที่เกษียณอายุพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 44.9 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 28.8 เห็นด้วยระดับมากที่สุด และร้อยละ 22.2 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อการจัดสิทธิประโยชน์ในรูปแบบอื่นให้แก่ผู้ประกันตนที่เกษียณอายุ

ระดับความคิดเห็นต่อการกำหนดให้มีบำนาญขั้นต่ำเพื่อเป็นหลักประกันด้านรายได้สำหรับผู้ประกันตน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 52.7 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 23.5 เห็นด้วยระดับมากที่สุด และร้อยละ 21.4 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อการกำหนดให้มีบำนาญขั้นต่ำเพื่อเป็นหลักประกันด้านรายได้สำหรับผู้ประกันตน

ระดับความคิดเห็นต่อการให้ความคุ้มครองผู้อยู่ในอุปการะในรูปของเงินช่วยเหลือรายเดือนโดยกำหนดระยะเวลาตามความจำเป็นมากกว่าการให้เป็นเงินก้อนครั้งเดียวพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 51.9 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 21.0 เห็นด้วยระดับปานกลาง และร้อยละ 18.9 เห็นด้วยระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมาก ต่อการให้ความคุ้มครองผู้อยู่ในอุปการะในรูปของเงินช่วยเหลือรายเดือนโดยกำหนดระยะเวลาตามความจำเป็นมากกว่าการให้เป็นเงินก้อนครั้งเดียว

ระดับความคิดเห็นต่อการกำหนดให้มีบำนาญขั้นต่ำจะทำให้ผู้ประกันตนที่มีรายได้น้อยสามารถดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียง พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 41.6 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 32.5 เห็นด้วยระดับปานกลาง และร้อยละ 19.3 เห็นด้วยระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อการกำหนดให้มีบำนาญขั้นต่ำเพื่อให้ผู้ประกันตนที่มีรายได้น้อยสามารถดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียง

ระดับความคิดเห็นต่อการปรับเพิ่มอัตราเงินสมทบที่จ่ายเข้ากองทุนเพื่อการออมเงินที่สูงขึ้นและเพียงพอต่อการจ่ายบำนาญในอนาคต พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ

32.9 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 28.0 เห็นด้วยระดับปานกลาง และร้อยละ 17.3 เห็นด้วยระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลางต่อการปรับเพิ่มอัตราเงินสมทบที่จ่ายเข้ากองทุนเพื่อการออมเงินที่สูงขึ้นและเพียงพอต่อการจ่ายบำนาญในอนาคต

เมื่อพิจารณาโดยรวมต่อระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีบำนาญ / บำนาญชราภาพ พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.83 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีบำนาญ / บำนาญชราภาพ (ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับ
ความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทน
กรณีบำนาญบำนาญชราภาพ

กรณีบำนาญ / บำนาญชราภาพ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
ลักษณะการดำเนินการ								
- ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ที่จัดให้แก่ผู้ประกันตนควร ปรับปรุงให้สอดคล้องกับภาวะ ค่าครองชีพในแต่ละช่วง	38.3 (93)	45.3 (110)	13.2 (32)	2.5 (6)	0.8 (2)	4.18	.81	มาก
- สำนักงานประกันสังคมควร ปรับเพิ่มประโยชน์ทดแทนกรณี ชราภาพให้แก่ผู้ประกันตนโดย คำนึงถึงความมั่นคงของกองทุน	27.2 (66)	51.0 (124)	19.3 (47)	19.3 (4)	0.8 (2)	4.02	.78	มาก

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

กรณีบำนาญ / บำนาญชราภาพ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
<u>ขอบข่ายความคุ้มครอง</u>								
- สำนักงานประกันสังคมควรให้ความคุ้มครองผู้อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตน ในกรณีผู้ประกันตนที่รับบำนาญ / บำนาญเสียชีวิต	42.0 (102)	44.4 (108)	10.7 (26)	2.5 (6)	0.4 (1)	4.25	.78	มากที่สุด
- สำนักงานประกันสังคมควรขยายความคุ้มครองด้านการประกันสังคมกรณีชราภาพให้ครอบคลุมประชาชนทุกคน	18.9 (46)	45.3 (110)	22.2 (54)	11.5 (28)	2.1 (5)	3.67	.98	มาก
<u>ที่มาของเงินทุนและอัตราเงินสมทบ</u>								
- ภาครัฐควรมีส่วนร่วมจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม ในกรณีชราภาพ	51.9 126	36.6 89	8.6 21	1.2 3	1.6 (4)	4.36	.82	มากที่สุด
- เงินสมทบที่จ่ายเข้ากองทุนมีผลต่อประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนได้รับ	20.6 (50)	57.2 (139)	19.3 (47)	2.5 (6)	0.4 (1)	3.95	.73	มาก
- ควรปรับฐานค่าจ้างสูงสุดจาก 15,000 บาท ในการเก็บเงินสมทบผู้ประกันตนที่มีรายได้สูงกว่าเพื่อการออมเงินที่เพิ่มขึ้น	17.7 (43)	39.1 (95)	28.4 (69)	10.3 (25)	4.5 (11)	3.55	1.04	มาก

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

กรณีบำเหน็จ/ บำนาญชราภาพ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
หลักเกณฑ์/เงื่อนไข								
- สำนักงานประกันสังคมควรให้ผู้ประกันตนที่จ่ายเงินสมทบครบ 180 เดือน มีสิทธิเลือกรับประโยชน์ทดแทนเป็นเงินบำเหน็จหรือเงินบำนาญชราภาพ	37.4 (91)	46.1 (112)	14.0 (34)	2.1 (5)	0.4 (1)	4.18	.78	มาก
- สำนักงานประกันสังคมควรเปิดโอกาสให้ผู้ประกันตนสามารถถอนเงินออมในส่วนของตนออกมาให้ได้ตามความจำเป็น	19.3 (47)	44.4 (108)	19.8 (48)	11.9 (29)	4.5 (11)	3.62	1.07	มาก
- หากมีการปรับเพิ่มสิทธิประโยชน์สำนักงานประกันสังคม ควรปรับเพิ่มอัตราเงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนที่เพิ่มขึ้นด้วย	16.9 (41)	39.9 (97)	27.6 (67)	12.8 (31)	2.9 (7)	3.55	1.01	มาก
- ควรขยายอายุเกษียณจาก 55 ปี เป็น 60 ปี	14.8 (36)	18.5 (45)	25.9 (63)	28.0 (68)	12.8 (31)	2.95	1.25	ปานกลาง
รูปแบบของประโยชน์ทดแทน								
การกำหนดบำนาญขั้นต่ำต้องไม่ต่ำกว่าค่าครองชีพขั้นต่ำของประเทศ	29.2 (71)	51.4 (125)	16.5 (40)	2.1 (5)	0.8 (2)	4.06	.78	มาก
- สำนักงานประกันสังคมควรจัดสิทธิประโยชน์ในรูปแบบอื่นให้แก่ผู้ประกันตนที่เกษียณอายุ	28.8 (70)	44.9 (109)	22.2 (54)	3.7 (9)	0.4 (1)	3.98	.84	มาก

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

กรณีบำเหน็จ/ บำนาญชราภาพ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
- สำนักงานประกันสังคมควร กำหนดบำนาญขั้นต่ำเพื่อเป็น หลักประกันด้านรายได้สำหรับ ผู้ประกันตน	23.5 (57)	52.7 (128)	21.4 (52)	1.6 (4)	0.8 (2)	3.96	.77	มาก
- การให้ความคุ้มครองผู้อยู่ใน อุปการะควรให้ในรูปของเงิน ช่วยเหลือรายเดือนโดยกำหนด ระยะเวลาตามความจำเป็นมากกว่า การให้เป็นเงินก้อนครั้งเดียว	18.9 (46)	51.9 (126)	21.0 (51)	6.2 (15)	2.1 (5)	3.79	.89	มาก
- การกำหนดให้มีบำนาญขั้นต่ำ จะทำให้ผู้ประกันตนที่มีรายได้ น้อยสามารถดำรงชีวิตได้อย่าง พอเพียง	19.3 (47)	41.6 (101)	32.5 (79)	6.2 (15)	0.4 (1)	3.73	.86	มาก
- ควรปรับเปลี่ยนอัตราเงินสมทบที่ จ่ายเข้ากองทุนเพื่อการออมเงิน ที่สูงขึ้นและเพียงพอต่อการจ่าย บำนาญในอนาคต	14.8 (36)	32.9 (80)	28.0 (68)	17.3 (42)	7.0 17	3.31	1.13	ปาน กลาง
รวม						3.83	0.49	มาก

2) ด้านการให้บริการทางการแพทย์

ระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนด้านการให้บริการทางการแพทย์โดยการเพิ่มสิทธิประโยชน์ด้านบริการทางการแพทย์ให้แก่ผู้ประกันตนที่เกษียณอายุพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 45.3 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 42.0 เห็นด้วยระดับมาก ที่สุดและร้อยละ 12.3 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง

ส่วนใหญ่ เห็นด้วยระดับมากที่สุดต่อการเพิ่มสิทธิประโยชน์ด้านบริการทางการแพทย์ให้แก่ผู้ประกันตนที่เกษียณอายุ (ตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.15

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับ

ความคิดเห็นต่อการขยายสิทธิประโยชน์

ด้านบริการทางการแพทย์

บริการทางการแพทย์	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
สำนักงานประกันสังคมควรเพิ่มสิทธิประโยชน์ด้านบริการทางการแพทย์ให้แก่ผู้ประกันตนที่เกษียณอายุ	42.0 (102)	45.3 (110)	12.3 (30)	0.4 (1)	- -	4.29	0.69	มากที่สุด

3) บริการทางสังคม

ระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนด้านการให้ผู้ประกันตนที่เกษียณอายุได้รับบริการทางสังคมที่เหมาะสมจากสำนักงานประกันสังคม พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 45.3 เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง รองลงมา ร้อยละ 42.0 เห็นด้วย และร้อยละ 9.1 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากที่สุดต่อการให้ผู้ประกันตนที่เกษียณอายุได้รับบริการทางสังคมที่เหมาะสมจากสำนักงานประกันสังคม (ตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.16

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับ
ความคิดเห็นต่อการบริการทางสังคม

บริการทางสังคม	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
ผู้ประกันตนที่เกษียณอายุควร ได้รับบริการทางสังคมที่ เหมาะสมจากสำนักงาน ประกันสังคม	45.3 (110)	43.6 (106)	9.1 (22)	1.6 (4)	0.4 (1)	4.32	.74	มาก

4) การจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ

ระดับความคิดเห็นต่อการพิจารณาหารูปแบบการสร้างหลักประกันด้านรายได้ของภาครัฐเพื่อให้ผู้ประกันตนสามารถดำรงชีพในวัยเกษียณอายุได้อย่างพอเพียง พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 47.7 เห็นด้วยระดับมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 40.3 เห็นด้วยระดับมาก และร้อยละ 9.9 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากที่สุดต่อการพิจารณาหารูปแบบการสร้างหลักประกันด้านรายได้ของภาครัฐเพื่อให้ผู้ประกันตนสามารถดำรงชีพในวัยเกษียณอายุได้อย่างพอเพียง

ระดับความคิดเห็นต่อการเปิดโอกาสให้ผู้ประกันตนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการออมเงินด้วยตนเอง พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 52.7 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 29.6 เห็นด้วยระดับมากที่สุด และร้อยละ 14.0 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับมากต่อการเปิดโอกาสให้ผู้ประกันตนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการออมเงินด้วยตนเอง

ระดับความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการออมเงินของผู้ประกันตนให้มั่นคงขึ้นด้วยการจัดตั้งกองทุนเพื่อเก็บออมเงินเพิ่มเติมโดยภาครัฐ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 46.5 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 25.5 เห็นด้วยระดับมากที่สุด และร้อยละ 22.2 เห็นด้วยระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับมากต่อการส่งเสริมการ

ออมเงินของผู้ประกันตนให้มั่นคงขึ้นของภาครัฐด้วยการจัดตั้งกองทุนเพื่อเก็บออมเงินเพิ่มเติมโดยภาครัฐ

ระดับความคิดเห็นต่อการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติเพื่อการออมเงินเพิ่มจากกองทุนประกันสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 43.2 เห็นด้วยระดับมาก รองลงมา

ร้อยละ 28.0 เห็นด้วยระดับปานกลาง และร้อยละ 21.0 เห็นด้วยระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับมากต่อการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติเพื่อการออมเงินเพิ่มจากกองทุนประกันสังคม

ระดับความคิดเห็นต่อการออกกฎหมายบังคับให้ผู้ประกันตนทั้งหมดต้องสมัครเป็นสมาชิกของกองทุนที่จัดตั้งใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 31.7 เห็นด้วยระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 26.3 เห็นด้วยระดับมาก และ ร้อยละ 14.8 เห็นด้วยระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับปานกลางต่อการออกกฎหมายบังคับให้ผู้ประกันตนทั้งหมดต้องสมัครเป็นสมาชิกของกองทุนที่จัดตั้งใหม่

เมื่อพิจารณาโดยรวมต่อระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทน โดยการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติพบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.85 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนโดยการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ (ตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.17

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นต่อการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ

การจัดตั้งกองทุนบำเหน็จ บำนาญแห่งชาติ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
- ภาครัฐควรพิจารณาหารูปแบบ การสร้างหลักประกันด้านรายได้ เพื่อให้ผู้ประกันตนสามารถดำรง ชีพในวัยเกษียณได้พอเพียง	47.7 (116)	40.3 (98)	9.9 (24)	1.6 (4)	0.4 (1)	4.33	.76	มาก

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

การจัดตั้งกองทุนบำเหน็จ บำนาญแห่งชาติ	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	การ แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
- ภาครัฐควรเปิดโอกาสให้ ผู้ประกันตนมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจเลือกรูปแบบในการ ออมเงินด้วยตนเอง	29.6 (72)	52.7 (128)	14.0 (34)	2.9 (7)	0.8 (2)	4.07	.79	มาก
- ภาครัฐควรส่งเสริมการออมเงิน ของผู้ประกันตนให้มั่นคงขึ้นด้วย การจัดตั้งกองทุนเพื่อเก็บออมเงิน เพิ่มเติม	25.5 (62)	46.5 (113)	22.2 (54)	4.1 (10)	1.6 (4)	3.90	.89	มาก
- การจัดตั้งกองทุนบำเหน็จ บำนาญ แห่งชาติเพื่อการออม เงินเพิ่มจากกองทุนประกันสังคม	21.0 (51)	43.2 (105)	28.0 (68)	5.3 (13)	2.5 (6)	3.75	.93	มาก
- ภาครัฐควรออกกฎหมาย บังคับให้ผู้ประกันตนทั้งหมดต้อง สมัครเป็นสมาชิกของกองทุนที่ จัดตั้งใหม่	14.8 (36)	26.3 (64)	31.7 (77)	16.0 (39)	11.1 (27)	3.18	1.20	ปาน กลาง
รวม						3.85	0.63	มาก

กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทน
กรณีชราภาพ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.07 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย
ระดับมากที่สุดต่อการบริการทางสังคมและบริการทางการแพทย์ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.32 และ 4.29
ตามลำดับ รองลงมา กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญ
แห่งชาติ และ กรณีบำเหน็จบำนาญชราภาพ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.84 และ 3.83 ตามลำดับ (ตารางที่
4.18)

ตารางที่ 4.18

สรุปค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาพรวมระดับความคิดเห็น
ของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการขยายประโยชน์
ทดแทนกรณีชราภาพ

แนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
การบริการทางสังคม	4.32	.74	มากที่สุด
การบริการทางการแพทย์	4.29	.69	มากที่สุด
การจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ	3.84	.61	มาก
กรณีบำเหน็จ/บำนาญชราภาพ	3.83	.49	มาก
รวม	4.07	.48	มาก

1.2.3 การลำดับความสำคัญของสิทธิประโยชน์

1) ด้านความสำคัญของสิทธิประโยชน์ พบว่ากลุ่มตัวอย่าง เลือกสิทธิประโยชน์ด้านการให้บริการทางการแพทย์ตามความสำคัญเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.09 รองลงไปเลือกการปรับเพิ่มอัตราเงินบำนาญชราภาพให้สูงขึ้นเพื่อเพียงพอต่อการดำรงชีวิตในอนาคต โดยมีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.66 ในขณะที่ในลำดับถัดไปกลุ่มตัวอย่างเลือกการบริการทางสังคมที่จำเป็นและการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ มีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.09 และ 1.99 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19

จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักการเลือกสิทธิประโยชน์
จำแนกตามความสำคัญก่อนหลัง

สิทธิประโยชน์	ระดับการเลือกตามความสำคัญ				ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก
	ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3	ลำดับที่ 4	
- การให้บริการทางการแพทย์	43.2 (105)	32.9 (80)	15.2 (37)	7.0 (17)	3.09

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

สิทธิประโยชน์	ระดับการเลือกตามความสำคัญ				ค่าเฉลี่ย ถ่วงน้ำหนัก
	ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3	ลำดับที่ 4	
- การปรับเพิ่มอัตราเงินบำนาญ ชราภาพให้สูงขึ้นเพื่อเพียงพอต่อ การดำรงชีวิตในอนาคต	28.0 (68)	31.3 (76)	21.0 (51)	18.1 (44)	2.66
- การให้บริการทางสังคมที่ จำเป็น	9.9 (24)	21.4 (52)	38.7 (94)	28.4 (69)	2.09
- การจัดตั้งกองทุนบำเหน็จ บำนาญแห่งชาติ ฯ	17.3 (42)	12.8 (31)	23.5 (57)	44.9 (109)	1.99

หมายเหตุ N = 243 มีผู้ไม่ตอบ จำนวน 9 คน

2) ด้านปัจจัยที่มีผลต่อการปรับอัตราเงินสมทบ กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 61.7 เห็นว่า หากมีการปรับเพิ่มอัตราเงินบำนาญชราภาพควรคำนึงถึงความสะดวกของรายได้ต่อภาระทางเศรษฐกิจหรือภาระเงินเพื่อเป็นอันดับแรก และร้อยละ 36.2 เห็นว่า ควรคำนึงถึงความมั่นคงหรือความมีเสถียรภาพของกองทุนเป็นหลัก (ตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20

จำนวน ร้อยละ ของการเลือกปัจจัยที่มีผลต่อการปรับ
อัตราเงินสมทบของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยที่สำคัญ	จำนวนการเลือก	
	จำนวน	ร้อยละ
- ความสะดวกของรายได้ต่อภาระทางเศรษฐกิจหรือภาระเงินเพื่อ	150	61.7
- ความมั่นคงหรือความมีเสถียรภาพของกองทุน	88	36.2
- ไม่ตอบ	5	2.1
รวม	243	100

หมายเหตุ N = 238 มีผู้ไม่ตอบ 5 คน

3) ด้านบริการทางการแพทย์ กลุ่มตัวอย่างเห็นความสำคัญของการใช้สิทธิรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง ณ สถานพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิ โดยมีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักสูงสุด เท่ากับ 3.98 รองลงมากลุ่มตัวอย่างเห็นความสำคัญของการเข้ารักษาสถานพยาบาลอื่น โดยสามารถนำใบเสร็จรับเงินมาเบิกคืนได้ โดยมีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 3.90 และเห็นความสำคัญของการบริการให้การรับส่งผู้ประกันตนไปสถานพยาบาลกรณีที่ไม่มียุติดูแล และการบริการให้การเยี่ยมเยียนเพื่อการดูแลด้านสุขภาพแก่ผู้ประกันตนที่ไม่มีผู้ดูแล โดยมีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.37 และ 2.25 ตามลำดับ โดยเห็นความสำคัญของการจัดตั้งคลินิกผู้สูงอายุ เพื่อให้คำปรึกษาและดูแลด้านสุขภาพอยู่ในลำดับสุดท้าย มีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.24 (ตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.21

จำนวน ร้อยละ ของการเลือกสิทธิประโยชน์ด้านบริการทางการแพทย์
ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความต้องการรายชื่อจากมากไปน้อย

การบริการทางการแพทย์	ระดับการเลือกตามความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย ถ่วง น้ำหนัก
	ลำดับ ที่ 1	ลำดับ ที่ 2	ลำดับ ที่ 3	ลำดับ ที่ 4	ลำดับที่ 5	
การใช้สิทธิรักษาพยาบาลได้อย่าง ต่อเนื่อง ณ สถานพยาบาลตาม บัตรรับรองสิทธิ	37.7 (90)	40.6 (97)	9.5 (23)	5.8 (14)	6.2 (15)	3.98
เข้ารักษาพยาบาลสถานพยาบาล อื่นโดยสามารถนำใบเสร็จรับเงิน มาเบิกคืนได้	49.8 (119)	26.8 (64)	9.6 (23)	6.2 (15)	7.4 (18)	3.90
บริการให้การรับส่งผู้ประกันตนไป สถานพยาบาลในกรณีที่ไม่มียุติดูแล	1.7 (4)	12.1 (29)	23.8 (29)	38.1 (91)	24.3 (58)	2.37
บริการให้การเยี่ยมเยียนเพื่อการ ดูแลด้านสุขภาพแก่ผู้ประกันตนที่ ไม่มีผู้ดูแล	4.6 (11)	8.4 (20)	27.2 (65)	30.5 (73)	29.3 (70)	2.25
การจัดตั้งคลินิกผู้สูงอายุเพื่อให้ คำปรึกษาและดูแลด้านสุขภาพ	6.3 (15)	12.1 (29)	29.7 (71)	19.7 (47)	32.2 (77)	2.24

หมายเหตุ มีผู้ไม่ตอบ 4 คน

4) ด้านการบริการทางสังคม กลุ่มตัวอย่างเห็นความสำคัญของการส่งเสริมด้านอาชีพมากที่สุดเป็นอันดับแรก โดยมีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก เท่ากับ 5.50 รองลงมา เห็นความสำคัญของการให้บริการกู้ยืมเงิน และการสงเคราะห์ผู้อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตนที่มีปัญหาซ้ำซ้อน โดยมีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 4.07 และ 3.81 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.22)

ตารางที่ 4.22

จำนวน ร้อยละ ของการเลือกสิทธิประโยชน์ด้านบริการทางสังคม
ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความต้องการจากมากไปน้อย

บริการทางสังคม	การเลือกบริการทางสังคม							ค่าเฉลี่ย
	ลำดับ ที่ 1	ลำดับ ที่ 2	ลำดับ ที่ 3	ลำดับ ที่ 4	ลำดับ ที่ 5	ลำดับ ที่ 6	ลำดับ ที่ 7	ถ่วง น้ำหนัก
การส่งเสริมด้านอาชีพ	49.8 (119)	15.5 (37)	10.9 (26)	9.6 (23)	4.5 (11)	1.7 (4)	7.9 (19)	5.50
บริการด้านการกู้ยืมเงิน	13.4 (32)	16.7 (40)	10.5 (25)	10.0 (24)	12.1 (29)	21.3 (51)	15.9 (38)	4.07
การสงเคราะห์ผู้อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตนที่มีปัญหาซ้ำซ้อน	11.3 (27)	13.8 (33)	14.6 (35)	8.4 (20)	10.5 (25)	13.4 (32)	28.0 (67)	3.81
บริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพจิต ฯลฯ	5.4 (13)	9.2 (22)	24.3 (58)	18.4 (44)	20.9 (50)	14.6 (35)	7.1 (17)	3.75
บริการด้านนันทนาการเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี	5.9 (14)	6.7 (16)	14.2 (34)	20.1 (48)	19.7 (47)	18.8 (45)	14.6 (35)	3.58
สวัสดิการด้านอาหารแก่ผู้สูงอายุ	5.0 (12)	16.7 (40)	11.7 (28)	16.3 (43)	18.0 (43)	18.8 (45)	13.4 (32)	3.49
บริการข้อมูลข่าวสาร	10.0 (24)	21.3 (51)	14.2 (34)	17.2 (41)	14.2 (34)	10.0 (24)	13.0 (31)	3.38

หมายเหตุ N = 239 มีผู้ไม่ตอบ 4 คน

1.2.4 ความคิดเห็นของผู้บริหารของสำนักงานประกันสังคม

ผู้ศึกษาขอเสนอผลการศึกษาตามประเด็นเบื้องต้น ดังนี้

1) ความคิดเห็นต่อการดำเนินการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพในปัจจุบัน

ด้านหลักการประกันสังคม

ลักษณะการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพในปัจจุบันที่สำนักงานประกันสังคมดำเนินการอยู่คือ การกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขสิทธิประโยชน์แก่ผู้ประกันตนที่มีสิทธิตามกำหนด ซึ่งผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารระดับสูงที่ให้ข้อมูลทุกท่าน เห็นว่า ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพในปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์หลักคือเป็นการออมสำหรับบุคคลที่ทำงานเพื่อได้ใช้เงินที่ออมไว้ในกองทุนสำหรับชีวิตในวัยเกษียณ เป็นการสร้างความมั่นคงในชีวิตไปจนถึงแก่กรรมให้แก่ผู้ประกันตน นอกจากนั้นยังเป็นการกระจายรายได้ โดยที่ในขณะที่ผู้ประกันตนทำงานและได้ออมเงินไว้ในกองทุน โดยมีการบริหารเงินกองทุนให้มียอดผล ซึ่งทำให้เงินกองทุนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น อันมีผลต่อการจ่ายเงินบำนาญชราภาพให้แก่ผู้ประกันตนทุกคนในอนาคต เมื่อเกษียณอายุทุกคนมีสิทธิได้รับบำนาญชราภาพจากกองทุนตามสิทธิ เป็นการดูแลผู้ประกันตนในบั้นปลายของชีวิตระดับหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม จากความคิดเห็นของผู้แทนลูกจ้างท่านหนึ่ง ให้ความเห็นว่าการดำเนินการด้านประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพในปัจจุบัน ถือว่าเดินไปในทางที่ถูกต้องถ้ามองว่าประกันสังคมเป็นการสร้างหลักประกันขั้นพื้นฐานให้ผู้ประกันตนเมื่อชราภาพเพื่อยังชีพอยู่ได้เท่านั้น แต่ในความเป็นจริงการชีวิตอยู่ได้ไม่ใช่มีเงินกินไปวันๆ หนึ่งก็พอเพียง การมีชีวิตอยู่อย่างมีคุณภาพตามสมควรนั้นต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นด้วย

ด้านการจ่ายสิทธิประโยชน์

ผู้บริหารส่วนใหญ่กล่าวถึงสิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกันตนจะได้รับเมื่อครบกำหนดการเกิดสิทธิ โดยมองว่าการจ่ายเงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพในอัตราที่จ่ายอยู่ในปัจจุบันเมื่อเทียบกับจำนวนของอัตราเงินบำนาญที่จะได้รับในอนาคตแล้ว เป็นอัตราที่ผู้ประกันตนได้ประโยชน์ เนื่องจากผู้ประกันตนยังมีสิทธิได้รับในส่วนที่นายจ้างจ่ายสมทบส่วนหนึ่งด้วย นอกจากนั้น ยังมองว่า ดอกผลที่สำนักงานประกันสังคมจ่ายให้แก่ผู้ประกันตนมีอัตราค่อนข้างสูงกว่าของธนาคาร

จากความเห็นของผู้บริหารท่านหนึ่ง ให้ความเห็นว่าการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนของผู้ประกันตนนั้นมี 3 ประเด็นที่ผู้ประกันตนควรทราบ คือ หนึ่ง ทำไมต้องจ่ายเงินสมทบ สองจ่ายแล้วคุ้มหรือไม่ สาม สิทธิประโยชน์ที่ตนจะได้รับมีอะไรบ้าง โดยเฉพาะสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย หากผู้ประกันตนไม่ใช้สิทธิอะไรเลย อย่างน้อยจะมีหนึ่งกรณีที่ผู้ประกันตนจะได้รับแน่นอนคือกรณีชราภาพ ซึ่งเป็นเงินสมทบร้อยละ 60 ที่เป็นของผู้ประกันตนอย่างแน่นอน และยังได้รับในส่วนของนายจ้างด้วย

ด้านการบริหารเงินกองทุน

ผู้บริหารทุกท่าน ให้ความคิดเห็นต่อการบริหารเงินกองทุนในกรณีที่หากมีการเพิ่มสิทธิประโยชน์ใดๆ ควรมีการศึกษาข้อมูลเชิงสถิติให้รอบคอบก่อน เนื่องจากปัจจุบันหากเปรียบเทียบระหว่างรายรับและรายจ่ายในหลายกรณี จะพบว่า สำนักงานประกันสังคมได้จ่ายสิทธิประโยชน์ไปมากกว่าเงินสมทบที่รับเข้ามา แต่เนื่องจากขาดการให้ข้อมูล และความรู้ที่ถูกต้องต่อลูกจ้างผู้ประกันตน และสาธารณชนทั่วไป ทำให้เข้าใจว่าเงินกองทุนมีจำนวนมากแต่ไม่สามารถช่วยให้ผู้ประกันตนได้รับความคุ้มครองเท่าที่ควรจะเป็น

จากความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการร่วมกำหนดนโยบายการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ กล่าวว่า

เราหวังว่า ผู้ประกันตนมีความเข้าใจเรื่อง การจ่าย 5 ได้ 6 หมายความว่าอย่างไร เรื่องของการออมกฎหมายบอกว่าคุณมี 100 บาท ควรจ่ายเข้ากองทุน 30 บาท เพราะฉะนั้น ใน 10,000 บาท ผู้ประกันตนจะออม 300 บาท นายจ้างสมทบอีก 300 บาทเป็น 600 บาทตามกฎหมาย ดังนั้น เดือนหนึ่ง ผู้ประกันตนจะมีกำไร 300 บาท ขณะเดียวกัน ในแต่ละปี สำนักงานประกันสังคมมีดอกผลเหมือนธนาคาร แต่ดอกผลตรงนั้นมากกว่าของธนาคาร

นอกจากนั้น หากมองในด้านการร่วมจ่ายเงินสมทบ ผู้บริหารบางท่านให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันการจัดเก็บเงินสมทบเข้ากองทุน เป็นการจัดเก็บเพียง 2 ฝ่าย คือ นายจ้างและฝ่ายลูกจ้างเท่านั้น ซึ่งรัฐไม่ได้เข้ามาร่วมจ่าย ซึ่งเห็นว่า หากรัฐให้ความสนใจร่วมจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน จะเป็นสัดส่วนเท่าใดก็ตามจะทำให้สถานะกองทุนมั่นคงขึ้นและสามารถขยายเป็นรัฐสวัสดิการได้ต่อไปในอนาคต

จากความคิดเห็นของกรรมการประกันสังคมที่เป็นผู้แทนลูกจ้างและมีประสบการณ์ในการร่วมกำหนดนโยบายการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ กล่าวว่า

การให้ประโยชน์ทดแทนแก่ผู้ประกันตนกรณีชราภาพ หลายฝ่ายยังเป็นห่วงและกังวลเรื่องเสถียรภาพของกองทุน แต่โดยส่วนตัวแล้วยังมองว่าประโยชน์ทดแทนที่ให้แก่ผู้ประกันตน ถ้าพูดถึงสภาพความเป็นจริงแล้วยังน้อยมาก ซึ่งก็ไม่ได้สอดคล้องกับการดำรงชีวิตอยู่ได้ของผู้ประกันตน อันเนื่องจากพื้นฐานของกองทุนดังกล่าว เป็นการจัดเก็บแค่ 2 ฝ่าย คือนายจ้างและลูกจ้างเท่านั้น ซึ่งรัฐไม่ได้เข้ามาร่วมจ่าย

2) ความพอเพียงของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่ให้แก่ผู้ประกันตนทั้งในกรณีเงินบำนาญชราภาพที่ผู้ประกันตนได้รับเป็นเงินก้อนจากเงินสมทบที่ตนและนายจ้างสะสมตามเวลาที่กำหนดรวมผลประโยชน์ตอบแทน และในส่วนของเงินบำนาญชราภาพรายเดือนที่ผู้ประกันตนจะได้รับเมื่อจ่ายเงินสมทบกรณีชราภาพเข้ากองทุนมาแล้ว ไม่ต่ำกว่า 180 เดือน ในอัตรา 20 % บวก 1.5 % ในทุก 12 เดือนที่เพิ่มขึ้น นั้นไม่เพียงพอที่จะใช้ในการดำเนินชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต

เหตุผลที่เห็นว่าประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่ให้แก่ผู้ประกันตนไม่เพียงพอ เนื่องจาก เพดานสูงสุดเมื่อผู้ประกันตนทำงานครบ 15 ปี จะได้รับเงินบำนาญชราภาพรายเดือน 20 % ซึ่งเมื่อเทียบกับสภาวะเงินเฟ้อในปัจจุบันและในอนาคต มีผลให้เงินที่ได้มีค่าน้อยไม่เพียงพอสำหรับการใช้จ่ายในปัจจุบันหรือในอนาคต

จากความคิดเห็นของกรรมการประกันสังคมที่เป็นผู้แทนลูกจ้างท่านหนึ่งเห็นว่า

ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่จัดให้แก่ผู้ประกันตนในขณะนี้ ไม่เพียงพอ เพราะเพดานค่าจ้างสูงสุดเมื่อทำงานมาครบ 15 ปี คือ 20 % ผู้ประกันตนจะได้รับประโยชน์ทดแทนเพียง 3,000 บาท ต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของประเทศ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำถือเป็นอัตราค่าจ้างสำหรับลูกจ้างที่เข้าทำงานครั้งแรกที่พออยู่ยังชีพอยู่ได้เป็นลูกจ้างที่ไม่มีภาระใดๆ และถ้าค่าจ้างไม่ใช่เพดานสูงสุดประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับก็ยิ่งน้อยลงไปอีก

สำหรับเหตุผลที่ผู้บริหารบางท่านเห็นว่าค่อนข้างเหมาะสมเนื่องจาก หากคำนวณจากอัตราเงินบำนาญที่จะจ่ายให้แก่ผู้ประกันตน 20 % และจ่ายเพิ่มขึ้นทุก 12 เดือนที่เกิน 180 เดือนตามกฎหมาย หากผู้ประกันตนทำงาน 30 ปี ก็จะได้เงินบำนาญในอัตราที่เกิน 40 % ซึ่งใกล้เคียงกับที่องค์การแรงงานระหว่างประเทศกำหนดไว้ที่ 50-60% ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย นอกจากนั้นยังเหมาะสมกับอัตราเงินสมทบที่จ่ายเข้ากองทุน

สำหรับการปรับปรุง หรือการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพในอนาคต ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีการปรับเปลี่ยนในส่วนที่จะทำให้ผู้ประกันตนได้รับเงินบำนาญเพิ่มขึ้น ดังนี้

1. การขยายอายุเกษียณ เนื่องจากปัจจุบัน คนอายุ 55 ปี ยังสามารถทำงานได้ ซึ่งอาจแบ่งกลุ่มอาชีพตามภาระของงาน (Labor Intensive) ซึ่งบางกลุ่มแรงงานอาจลดความสำคัญลงในปัจจุบัน การขยายอายุเกษียณควรขยายจาก 55 ปี เป็น 60 ปีขึ้นไป
2. การขยายอัตราการจัดเก็บเงินสมทบ เพิ่มขึ้นตามระดับของรายได้จริงที่ผู้ประกันตนได้รับ ซึ่งปัจจุบันกำหนดเพดานสูงสุดไว้ที่ 15,000 บาท
3. การกำหนดอัตราบำนาญขั้นต่ำเพื่อให้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตขั้นพื้นฐาน
4. การให้ความคุ้มครองผู้อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตนในกรณีผู้ประกันตนที่รับบำนาญ/บำนาญเสียชีวิต
5. การบริหารการลงทุนให้ได้ผลตอบแทนการลงทุนในอัตราที่สูง และมีความเสี่ยงต่ำ

3) ความเป็นไปได้ของการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพด้านอื่น

ด้านบริการทางการแพทย์

ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการให้บริการทางการแพทย์ต่อผู้ประกันตนในยามเกษียณอายุมีความจำเป็น โดยเฉพาะการทำให้ผู้ประกันตนเข้าถึงบริการทางการแพทย์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมผู้ประกันตนที่เกษียณอายุ ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่ควรได้รับการดูแลด้านสุขภาพอนามัยเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งขณะนี้ผู้ประกันตนได้ใช้บริการทางการแพทย์จากหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งบางประเทศ จัดให้มีการให้บริการทางการแพทย์โดยหักค่าใช้จ่ายจากเงินบำนาญ

จากความคิดเห็นของกรรมการประกันสังคม ซึ่งเป็นผู้แทนฝ่ายลูกจ้างเห็นว่า

“การเพิ่มสิทธิด้านบริการทางการแพทย์ต่อผู้ประกันตนเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะการทำให้ผู้ประกันตนได้รับบริการทางการแพทย์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลไม่ควรผลักภาระให้ไปใช้บริการ 30 บาทอย่างที่เป็นอย่างในปัจจุบัน”

ด้านบริการทางสังคม

สำหรับการบริการทางสังคม ผู้บริหารหลายท่านมองว่า ยังไม่ใช่ภารกิจหลักของสำนักงานประกันสังคม ซึ่งผู้บริหารบางท่านที่เป็นตัวแทนลูกจ้าง ให้ความเห็นแย้งว่า

ผู้ประกันตนหลังเกษียณอายุ ควรได้รับการดูแลและได้รับสิทธิประโยชน์ต่อไป ซึ่ง อาจมีการปรับเงื่อนไขหรือสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ประกันตนอย่างเหมาะสม เช่น ทุพพลภาพ กรณีตาย การพัฒนาด้านอาชีพที่เหมาะสม หรือที่อยู่อาศัย เป็นต้น

ความเห็นของกรรมการประกันสังคม ผู้แทนลูกจ้างให้ความเห็นว่า

“เป็นไปได้ที่สำนักงานจะเพิ่มสิทธิประโยชน์ด้านบริการทางสังคม ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ประกันตนที่สอดคล้องกับเงินที่ต้องใช้จ่ายเพิ่มขึ้น หากผู้เกษียณอายุต้องจ่ายเงินสมทบเพิ่มขึ้นก็ไม่น่าจะมีปัญหา แต่ต้องมีการวิจัยในเรื่องนี้อย่างรอบคอบ” ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของผู้แทนลูกจ้างอีกท่านหนึ่งที่ยอมรับว่าหากมีความจำเป็นต้องจ่ายเงินสมทบเพิ่ม ผู้ประกันตนก็อาจยอมรับได้

ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ

ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าเป็นสิ่งที่จะช่วยให้ผู้ประกันตนมีเงินออมมากขึ้น แต่ขณะเดียวกันย่อมเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ผู้ประกันตนและนายจ้างเช่นเดียวกัน ในกรณีนี้ควรมีการทำประชาพิจารณ์ก่อน บางท่านให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้

1. การจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ เป็นนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกันตน เนื่องจากการบังคับให้เกิดการออมเงินอันจะทำให้คุณภาพชีวิตในอนาคตดีขึ้น มีหลักประกันด้านรายได้เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม การจัดตั้งต้องศึกษารายละเอียดและผลการทบของกองทุน ตลอดจนรวมถึงโครงสร้างการบริหารของกองทุนด้วย

2. ระบบการบริหารจัดการของสำนักงานประกันสังคมในรูปแบบไตรภาคี ที่ประกอบด้วยตัวแทนนายจ้าง ตัวแทนลูกจ้างและภาครัฐ เหมาะสมอยู่แล้ว หากมีการจัดตั้งกองทุนฯ ดังกล่าว ก็จะต้องจัดตั้งหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งขึ้นมาดูแล ทำให้เกิดความซ้ำซ้อน

3. หากจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติขึ้น อาจมีปัญหาด้านมาตรการที่จะปกป้องความมั่นคงของลูกจ้างมากขึ้น เนื่องจากนายจ้างอาจหลีกเลี่ยงการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฯ ด้วยการจ้าง Part time หรือไม่ทำสัญญาจ้างต่อไปให้นายจ้าง ทำให้ลูกจ้างเกิดความไม่มั่นคงในการทำงาน

สำหรับความเห็นแย้ง กรรมการประกันสังคม ผู้แทนฝ่ายลูกจ้างให้ความเห็นว่า

“ค่อนข้างไม่เห็นด้วย เพราะผู้ประกันตนอาจสับสนในการจ่ายเงินสองกองทุนและเป็นการซ้ำซ้อนทางการบริหารเงิน ซึ่งกองทุนประกันสังคมใช้รูปแบบการบริหารแบบไตรภาคี ถือว่ามีความเหมาะสม ไม่แน่ใจว่ากองทุนที่จัดตั้งใหม่จะมีการบริหารงานอย่างไร”

1.3 ข้อมูลที่ได้จากการเสนอแนะ

1.3.1 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 ราย ได้ให้ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการขยาย ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ โดยสามารถแยกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 77.3 เสนอแนะด้านการบริหารงานประกันสังคม โดยเฉพาะกรณีที่สำนักงานควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์กรณีชราภาพให้ลูกจ้าง ผู้ประกันตนทั่วไปทราบ เพื่อให้ผู้ประกันตนจะได้ใช้สิทธิอย่างถูกต้อง ไม่เสียสิทธิเนื่องจากการไม่ได้ ยื่นขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสำนักงานประกันสังคมควร ปรับปรุงข้อกำหนดเกี่ยวกับการรับเงินบำเหน็จบำนาญให้มารับภายใน 1 ปี นอกจากนั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การเพิ่มสิทธิประโยชน์เป็นสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อผู้ประกันตน และหาก จำเป็นต้องเก็บเงินสมทบเพิ่ม ควรพิจารณาให้รอบคอบ เนื่องจากผู้ประกันตนบางคนมีรายได้น้อย นอกจากนั้นมึข้อเสนอแนะว่า ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพเป็นสวัสดิการของผู้ประกันตน ควร จ่ายให้แก่ผู้ประกันตนทันทีเมื่อครบกำหนดอายุตามที่กฎหมายกำหนดโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ โดยที่ ควรเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปเป็นผู้ประกันตนด้วย สำหรับการบริหารเงินกองทุนควรมีการนำเงิน ไปลงทุนเพื่อหาดอกผลเพิ่ม แล้วตอบแทนกลับคืนสู่ผู้ประกันตนในรูปเงินปันผลที่เพิ่มขึ้น นอกจากนั้นมึข้อเสนอเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่ควรปรับปรุงเช่น การมีสิทธิมอบให้บุคคลอื่น นอกเหนือจากทายาทเป็นผู้ที่มีสิทธิรับประโยชน์ทดแทนเหมือนกรณีตาย เมื่ออายุครบกำหนด 55 ปี แล้วควรให้ผู้ประกันตนมีสิทธิเลือกรับเป็นเงินบำเหน็จหรือบำนาญชราภาพควรเพิ่มอัตราเงิน บำนาญชราภาพให้สูงขึ้นเพื่อให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต สำหรับข้อเสนอแนะให้เพิ่มสิทธิ ประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างเสนอให้สำนักงานประกันสังคมดูแลในส่วนของการรักษาพยาบาลและให้ เงินค่าทำศพในกรณีผู้ประกันตนที่เกษียณอายุเสียชีวิตและรัฐควรมีมีกองทุนสำหรับผู้สูงอายุ มี บริการเยี่ยมเยียนดูแลผู้สูงอายุ นอกจากนั้นควรขยายความคุ้มครองถึงบิดา-มารดาผู้ประกันตน เหมือนข้าราชการ (ตารางที่ 4.23)

ตารางที่ 4.23

จำนวนร้อยละของข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทาง
การขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน N = 44	ร้อยละ
<u>ด้านการบริหารงาน</u>		
- ควรประชาสัมพันธ์ด้านสิทธิประโยชน์ และอื่นๆ	11	25.0
- ควรเพิ่มสิทธิประโยชน์โดยการเก็บเงินสมทบเพิ่ม ควรพิจารณาให้รอบคอบ	8	18.18
- ควรมีมาตรการแก้ไขปัญหาลูกหลานที่สอดคล้องกับกรณีต่างๆ อย่างเหมาะสม	6	13.64
- ควรตรวจสอบการให้บริการทางการแพทย์ของสถานพยาบาล	4	9.10
- การบริหารกองทุนควรมีความเป็นกลางไม่ตามกระแสการเมืองเพื่อความมั่นคงของกองทุน	2	4.54
<u>ด้านการเพิ่มสิทธิประโยชน์</u>		
- ควรเพิ่มอัตราเงินบำนาญชราภาพให้สูงขึ้นเพื่อให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต	7	15.91
- เพิ่มหรือดูแลในส่วนของการรักษาพยาบาลและเงินค่าทำศพ	3	6.82
- รัฐควรมีกองทุนสำหรับผู้สูงอายุ/ การเยี่ยมเยียนดูแลผู้สูงอายุและอื่นๆ	2	4.54
- ควรขยายความคุ้มครองถึงบิดา-มารดาผู้ประกันตนเหมือนข้าราชการ	1	2.27
รวม	44	100

1.3.2 ข้อเสนอแนะจากผู้บริหารระดับสูง

ผู้บริหารส่วนใหญ่ ให้ความคิดเห็นว่า การดำเนินชีวิตในวัยเกษียณเพื่อให้มีคุณภาพตามสมควร ควรมีปัจจัยอื่นเกื้อหนุนผู้ประกันตนด้วย ดังนี้

- การดูแลรักษาเมื่อยามเจ็บป่วย เนื่องจากเมื่อเข้าสู่วัยชราจะมีภาระด้านโรคภัยต่าง ๆ ตามมา ดังนั้น ควรปรับปรุงระบบการเข้าถึงการให้บริการของผู้ประกันตนทั้งทาง การแพทย์และการติดต่อขอรับประโยชน์ทดแทน
- สำนักงานประกันสังคมควรศึกษาเกี่ยวกับเสถียรภาพของกองทุนให้ตรงและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

- เพิ่มเพดานเงินทดแทนกรณีชราภาพตามฐานค่าจ้าง โดยการเก็บเงินสมทบเพิ่มหรือวิธีอื่นที่เป็นไปได้ เนื่องจากประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่เป็นอยู่ไม่ตอบสนองการมีชีวิตอยู่อย่างมีคุณภาพ

- การมีบำนาญชราภาพขั้นต่ำ โดยการศึกษาวิจัยว่า ผู้ประกันตนที่สูงอายุ จำเป็นต้องให้เม็ดเงินเท่าใดจึงจะเพียงพอต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี

- เพิ่มตัวเลือกเรื่องที่อยู่อาศัยเมื่อยามชราภาพ เพราะมีลูกจ้างบางส่วนอาศัยอยู่กับที่พักที่นายจ้างจัดให้ ไม่มีบ้านเป็นของตนเอง ไม่มีครอบครัว ไร้ที่อยู่อาศัย

- การส่งเสริมให้ผู้ประกันตนรู้จักการออมเงิน การปลูกฝังนิสัยประหยัด ไม่ใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่จำเป็น รู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงิน เช่น ออม 1 ส่วน ใช้ 3 ส่วน เป็นต้น

โดยสรุป กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกันตนและ ผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมมีความคิดเห็นสอดคล้องกันหลายด้าน ได้แก่ ในส่วนของการดำเนินการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพโดยเห็นว่า สิทธิประโยชน์ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันยังต้องมีการปรับปรุง ขยายสิทธิ เพื่อให้ผู้ประกันตนได้มีหลักประกันด้านรายได้ที่มั่นคงและใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขอย่างแท้จริง ประเด็นที่เห็นสอดคล้องและสามารถนำไปสู่แนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ได้แก่

1. แนวทางการขยายสิทธิประโยชน์ด้านเงินบำนาญชราภาพ ได้แก่ การปรับฐานค่าจ้างสูงสุด เพื่อการเก็บเงินสมทบผู้ประกันตนที่มีรายได้สูงกว่า 15,000 บาท สำหรับการออมเงินที่สูงขึ้น การกำหนดให้มีบำนาญขั้นต่ำ การให้ความคุ้มครองผู้อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตนในกรณีที่ผู้ประกันตนรับบำนาญ/บำนาญแล้ว ต่อมาเสียชีวิต เป็นต้น

2. แนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพโดยการจัดตั้งกองทุนบำนาญชราภาพแห่งชาติ

สำหรับประเด็นอื่น เช่น การขยายอายุเกษียณจากอายุ 55 ปี เป็น 60 ปี ด้านบริการทางการแพทย์ และด้านบริการทางสังคม ยังมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน

1.4 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร

1.4.1 การศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนบุคคลจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ การสมรส วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อายุงาน และความสามารถการออมเงินของกลุ่มตัวอย่างกับความคิดเห็นต่อการดำเนินการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

ได้แก่ ลักษณะการดำเนินการ ขอบข่ายความคุ้มครอง ที่มาของเงินทุน/อัตราเงินสมทบ หลักเกณฑ์ / เงื่อนไข และรูปแบบของประโยชน์ทดแทน และกับความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ในกรณีเงินบำนาญ/บำนาญชราภาพ การบริการทางการแพทย์ การบริการทางสังคมและการจัดตั้งกองทุนบำนาญแห่งชาติ โดยผู้ศึกษาจะนำเสนอเฉพาะคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เท่านั้น ได้แก่

1. เพศ

- การศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน กับความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพซึ่งเป็นประเด็นย่อยของการดำเนินการประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างชาย เท่ากับ 4.19 สูงกว่าเพศหญิง เท่ากับ 3.97 และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิเคราะห์ โดยใช้สถิติค่าที (t-test) พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.013$) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการลักษณะการดำเนินการประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพต่างกัน (ตารางที่ 4.24)

ตารางที่ 4.24

การเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน
กับความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการ
ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	P
ชาย	51	4.19	0.561	2.507	0.013*
หญิง	192	3.97	0.556		

$P^* < 0.05$

2. สถานภาพการสมรส

- การศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรสต่างกับความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส/ หย่าเท่ากับ 4.12 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด เท่ากับ 3.96 และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าที

(t-test) พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p=0.034$) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพต่างกัน (ตารางที่ 4.25)

ตารางที่ 4.25

การเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพ
สมรสต่างกันกับความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการ
ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

สถานภาพ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	P
โสด	153	3.96	0.534	-2.130	0.034*
สมรส/หย่า	90	4.12	0.598		

$P^* < 0.05$

- เมื่อศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันกับความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายสิทธิประโยชน์กรณีเงินบำนาญ/บำนาญชราภาพซึ่งเป็นประเด็นย่อยของแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรส/ หย่า เท่ากับ 3.91 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด เท่ากับ 3.78 และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าที (t-test) พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.044$) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพต่างกัน (ตารางที่ 4.26)

ตารางที่ 4.26

การเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพ
สมรสต่างกันกับความคิดเห็นต่อแนวทางการขยาย
สิทธิประโยชน์กรณีเงินบำนาญ/บำนาญชราภาพ

สถานภาพ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	P
โสด	153	3.78	0.450	-2.025	0.044*
สมรส/หย่า	90	3.91	0.537		

$P^* < 0.05$

3. ระดับการศึกษา

- การศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันกับความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีเงินบำนาญ/บำนาญชราภาพ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาระดับตั้งแต่มัธยมปลายลงไป เท่ากับ 3.92 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญา/เทียบเท่าเท่ากับ ($\bar{X} = 3.86$) และสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี เท่ากับ ปี่ ($\bar{X} = 3.80$) และพบว่ามีความแตกต่างระหว่างกลุ่มเท่ากับ 2.624 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยภายในกลุ่ม เท่ากับ 0.529 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way Anova) โดยการหาค่าเอฟ (F-test) พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.008$) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพต่างกัน (ตารางที่ 4.27 และ 4.28)

ตารางที่ 4.27

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา
ต่างกันกับความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายสิทธิประโยชน์
กรณีเงินบำนาญ/บำนาญชราภาพ

ระดับการศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.
- ตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนปลายลงไป	29	3.92	0.46
- อนุปริญญา/ เทียบเท่า	63	3.86	0.40
- ปริญญาตรีขึ้นไป	151	3.80	0.52
รวม	243	3.83	0.49

ตารางที่ 4.28

การเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษา
ต่างกันกับความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายสิทธิประโยชน์
กรณีเงินบำนาญ/บำนาญชราภาพ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	f	P
ระหว่างกลุ่ม	2	5.209	2.604	4.924	0.008*
ภายในกลุ่ม	240	126.958	0.529		
รวม	242	132.167			

$P^* < 0.05$

4. ตำแหน่งงาน

- การศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งงานต่างกันกับความคิดเห็นต่อรูปแบบประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานระดับกลาง เท่ากับ 3.54 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานระดับต้น ($\bar{X} = 3.47$) และสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานระดับสูง ($\bar{X} = 3.26$) และพบว่ามีค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มเท่ากับ 1.924 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยภายในกลุ่ม เท่ากับ 0.535 เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Anova) โดยการหาค่าเอฟ (F-test) พบว่า มี

ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.029$) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อรูปแบบประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพต่างกัน (ตารางที่ 4.29 และ 4.30)

ตารางที่ 4.29

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งงาน
ต่างกันกับความคิดเห็นต่อรูปแบบประโยชน์
ทดแทนกรณีชราภาพ

ตำแหน่ง	N	$\bar{X}$	S.D.
-พนักงานระดับต้น	63	3.47	0.74
-พนักงานระดับกลาง	57	3.54	0.71
-พนักงานระดับสูง	123	3.26	0.73
รวม	243	3.38	0.49

ตารางที่ 4.30

การเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งงานต่างกัน
กับความคิดเห็นต่อรูปแบบประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	3.848	1.924	3.598	0.029*
ภายในกลุ่ม	240	128.319	0.535		
รวม	242	132.167			

$P^* < 0.05$

5. ความสามารถในการออมเงิน

- การศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีหรือไม่มี
การออมเงินกับความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพในภาพรวม
พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีการออมเงิน เท่ากับ 3.66 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่

ไม่มีการออมเงิน ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าที (t-test) พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.049$) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มี หรือไม่มีการออมเงินมีความคิดเห็น ต่อลักษณะการดำเนินการของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ต่างกัน (ตารางที่ 4.31)

ตารางที่ 4.31

การเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่มีการออมเงินต่างกัน
กับความคิดเห็นต่อลักษณะของการดำเนินการของ
ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

การออมเงิน	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	P
- มีการออม	184	3.66	0.514	1.978	0.049*
- ไม่มีการออม	59	3.51	0.460		

$P^* < 0.05$

- เมื่อศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มี หรือไม่มีการออมเงินกับความคิดเห็นต่อหลักเกณฑ์/ เงื่อนไขของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีการออมเงิน เท่ากับ 3.57 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ ไม่มีการออมเงิน ($\bar{X} = 3.31$) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าที (t-test) พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.009$) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีหรือไม่ มีการออมเงินมีความคิดเห็น ต่อหลักเกณฑ์/ เงื่อนไขของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพต่างกัน (ตารางที่ 4.32)

ตารางที่ 4.32

การเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่มีการออมเงิน
ต่างกับความคิดเห็นต่อหลักเกณฑ์/ เงื่อนไขของ
ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ

การออมเงิน	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	P
- มีการออม	184	3.57	0.668	2.618	0.009*
- ไม่มีการออม	59	3.31	0.670		

$P^* < 0.05$

- การศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีหรือไม่มี
การออมเงินกับความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ พบว่า ค่าเฉลี่ย
ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีการออมเงิน เท่ากับ 3.91 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีการออมเงิน
($\bar{X} = 3.75$) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าที (t-test) พบว่า มีความแตกต่าง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.019$) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีหรือไม่มี การออมเงิน
มีความคิดเห็น ต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพต่างกัน (ตารางที่ 4.33)

ตารางที่ 4.33

การเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่มีการออมเงิน
ต่างกับความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายประโยชน์
ทดแทนกรณีชราภาพ

การออมเงิน	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	P
- มีการออม	184	3.91	0.428	2.359	0.019*
- ไม่มีการออม	59	3.75	0.549		

$P^* < 0.05$

- การศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีหรือไม่มี
การออมเงินกับความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายแนวทางการขยายสิทธิประโยชน์ด้านบริการทาง

การแพทย์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีการออมเงิน เท่ากับ 4.35 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีการออมเงิน ($\bar{X} = 0.08$) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าที (t-test) พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.009$) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีหรือไม่มีการออมเงินมีความคิดเห็น ต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพด้านบริการทางการแพทย์ต่างกัน (ตารางที่ 4.34)

ตารางที่ 4.34

การเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่มีการออมเงิน
ต่างกับกับความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายสิทธิประโยชน์
ด้านบริการทางการแพทย์

การออมเงิน	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	P
- มีการออม	184	4.35	0.669	2.626	0.009*
- ไม่มีการออม	59	4.08	0.726		

$P^* < 0.05$

- การศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีหรือไม่มีการออมเงินกับความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายแนวทางการขยายสิทธิประโยชน์ด้านบริการทางสังคม พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีการออมเงิน เท่ากับ 4.39 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีการออมเงิน ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าที (t-test) พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.010$) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีหรือไม่มีการออมเงินมีความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพด้านบริการทางสังคมแตกต่างกัน (ตารางที่ 4.35)

ตารางที่ 4.35

การเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่มีการออมเงิน
ต่างกับกับความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายสิทธิประโยชน์
ด้านบริการทางสังคม

การออมเงิน	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	P
- มีการออม	184	4.39	0.699	2.804	0.010*
- ไม่มีการออม	59	4.10	0.824		

$P^* < 0.05$

- การศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีหรือไม่มี
การออมเงินกับความคิดเห็นต่อการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พบว่า ค่าเฉลี่ยความ
คิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีการออมเงิน เท่ากับ 3.91 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีการออมเงิน ($\bar{X} =$
3.66) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าที (t-test) พบว่า มีความแตกต่างอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.008$) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีหรือไม่มี การออมเงินมี
ความคิดเห็น ต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพต่างกัน (ตารางที่ 4.36)

ตารางที่ 4.36

การเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่มีการออมเงินต่างกัน
กับความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายสิทธิประโยชน์
การจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ

การออมเงิน	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t	P
- มีการออม	184	3.91	0.586	2.669	0.008*
- ไม่มีการออม	59	3.66	0.654		

$P^* < 0.05$

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดย
เรียงลำดับผลการศึกษิตตามความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อทดสอบด้วยการใช้สถิติ

ค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Anova) ด้วยการหาค่าเอฟ (F-test) ของคุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการออมเงินต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ต่อการดำเนินการประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ($P=0.049$) และเมื่อศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในประเด็นย่อยของการดำเนินการประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการออมเงินต่างกันมีความคิดเห็นต่อหลักเกณฑ์/เงื่อนไขประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ($P = 0.009$) กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ต่างกัน ($P= 0.034$) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน พบว่ามีความคิดเห็นต่อลักษณะการดำเนินการประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพต่างกัน ($P= 0.013$) นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาและตำแหน่งงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อรูปแบบของประโยชน์ทดแทนต่างกัน ($P= 0.008$ และ 0.029) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.37)

ตารางที่ 4.37

สรุปการแสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างคุณลักษณะ
ส่วนบุคคลต่อการดำเนินการให้ประโยชน์
ทดแทนกรณีชราภาพ

คุณลักษณะ ส่วนบุคคล	การดำเนินการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ					ภาพรวม
	ลักษณะการ ดำเนินการ	ข้อบช่าย ความ คุ้มครอง	หลักเกณฑ์ /เงื่อนไข	ที่มาของ กองทุน/ อัตราเงิน สมทบ	รูปแบบของ ประโยชน์ ทดแทน	
เพศ	t =2.507 P=0.013*	t =1.585 P=0.114	t =0.878 P=0.381	t =0.819 P=0.414	t =0.343 P=0.732	t =0.343 P=0.732
อายุ	F =0.019 P=0.981	F =0.075 P=0.928	F =2.283 P=0.104	F =0.774 P=0.462	F =1.314 P=0.271	F =0.789 P=0.456
สถานภาพ การสมรส	t =-2.130 P=0.034*	t =0.640 P=0.523	t =1.784 P=0.076	t =0.872 P=0.384	t =-0.872 P=0.952	t =-.060 P=0.952

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

คุณลักษณะ ส่วนบุคคล	การดำเนินการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ					ภาพรวม
	ลักษณะการ ดำเนินการ	ขอบข่าย ความ คุ้มครอง	หลักเกณฑ์ /เงื่อนไข	ที่มาของ กองทุน/ อัตราเงิน สมทบ	รูปแบบของ ประโยชน์ ทดแทน	
ระดับ	F =0.995	F =0.699	F =0.719	F =0.772	F =4.924	F =1.003
การศึกษา	P=0.371	P=0.498	P=0.488	P=0.463	P=0.008*	P=0.368
รายได้	F =1.022	F =2.177	F =0.282	F =0.441	F =1.719	F =1.506
	P=0.362	P=0.116	P=0.754	P=0.644	P=0.181	P=0.224
ตำแหน่งงาน	F =0.217	F =2.373	F =0.221	F =0.826	F =3.598	F =0.520
	P=0.805	P=0.095	P=0.801	P=0.439	P=0.029*	P=0.595
ระยะเวลาการ ปฏิบัติงาน	F =1.055	F =0.144	F =1.016	F =0.031	F =0.375	F =0.114
	P=0.350	P=0.866	P=0.364	P=0.969	P=0.688	P=0.892
ความสามารถ	t =1.369	t =0.904	t =1.911	t =2.618	t =0.485	t =1.978
ในการออมเงิน	P=0.172	P=0.367	P=0.057	P=0.009*	P=0.628	P=0.049*

P > 0.05

กลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการออมเงินต่างกันมีความคิดเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ (P=0.003) และเมื่อศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในประเด็นย่อยต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการออมเงินต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการขยายสิทธิประโยชน์ทดแทนด้านบริการทางการแพทย์ ด้านบริการทางสังคม และด้านการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติต่างกัน (P= 0.009 , 0.010 และ 0.003) ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการขยายสิทธิประโยชน์ด้านบริการสังคมแตกต่างกัน (P= 0.021) กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการขยายสิทธิประโยชน์กรณีบำเหน็จบำนาญชราภาพ ต่างกัน (P= 0.044) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.38)

ตารางที่ 4.38

สรุปการแสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างคุณลักษณะ

ส่วนบุคคลต่อแนวทางการขยายประโยชน์

ทดแทนกรณีชราภาพ

คุณลักษณะ ส่วนบุคคล	แนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ				ภาพรวม
	กรณีบำนาญ/ บำนาญชราภาพ	บริการทาง การแพทย์/	บริการทาง สังคม	การจัดตั้ง กองทุนบำนาญ บำนาญแห่งชาติ	
เพศ	t = 1.863 P = 0.064	t = 1.210 P = 0.227	t = 2.328 P = 0.021*	t = 1.241 P = 0.216	t = 1.958 P = 0.051
อายุ	F = 0.146 P = 0.865	F = 0.559 P = 0.573	F = 0.381 P = 0.684	F = 0.690 P = 0.503	F = 0.275 P = 0.760
สถานภาพการ สมรส	t = 2.025 P = 0.044*	t = -0.206 P = 0.837	t = 2.272 P = 0.786	t = -1.521 P = 0.130	t = 1.918 P = 0.056
ระดับ การศึกษา	F = 0.834 P = 0.436	F = 1.150 P = 0.318	F = 0.237 P = 0.789	F = 2.193 P = 0.114	F = 1.265 P = 0.284
รายได้	F = 0.895 P = 0.410	F = 1.006 P = 0.391	F = 0.645 P = 0.587	F = 0.895 P = 0.410	F = 0.391 P = 0.676
ตำแหน่งงาน	F = 0.145 P = 0.865	F = 0.702 P = 0.497	F = 0.969 P = 0.381	F = 1.711 P = 0.183	F = 0.520 P = 0.595
ระยะเวลาการ ปฏิบัติงาน	F = 2.417 P = 0.091	F = 1.732 P = 0.161	F = 2.480 P = 0.062	F = 0.717 P = 0.489	F = 1.539 P = 0.217
ความสามารถ ในการออมเงิน	t = 1.978 P = 0.085	t = 2.626 P = 0.009*	t = 2.596 P = 0.010*	t = 2.669 P = 0.003*	t = 3.029 P = 0.003*

P > 0.05

ส่วนที่ 2 การอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพแก่ผู้ประกันตนของ กองทุนประกันสังคม” ได้ปรากฏข้อมูลที่เป็นประเด็นสำคัญในการนำผลการศึกษามาอภิปราย เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพแก่ผู้ประกันตน ซึ่ง อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การดำเนินการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพในปัจจุบัน

การดำเนินการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพในปัจจุบัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากต่อลักษณะของการดำเนินการด้านประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพภาพรวมมากที่สุด ($\bar{X}=4.02$) โดยเห็นด้วยในระดับมากต่อลักษณะการดำเนินการที่เป็นลักษณะของการออมภาคบังคับ และเห็นด้วยระดับมากต่อลักษณะของการดำเนินการที่เป็นการสร้างหลักประกันที่ดีให้แก่ผู้ประกันตนในวัยสูงอายุ เนื่องจากการดำเนินการในปัจจุบัน มีพระราชบัญญัติประกันสังคม ให้บังคับนายจ้างให้ขึ้นทะเบียนลูกจ้างเป็นผู้ประกันตนและหักเงินค่าจ้างส่งสมทบเข้ากองทุน การเห็นด้วยในระดับมากต่อลักษณะการดำเนินการประกันสังคมกรณีชราภาพ มีผลต่อความพร้อมในการสร้างหลักประกันด้านรายได้โดยการร่วมจ่ายเงินสมทบอันเป็นหลักของการพึ่งตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับที่ ดวงพร โรจนพันธ์ (2542, น. 14) กล่าวถึง การที่ประชาชนผู้มีรายได้มีส่วนช่วยตนเอง ครอบครัว หรือผู้ที่อยู่ในสังคมเดียวกัน โดยร่วมกันเสี่ยงภัยหรือช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ยากเดือดร้อนซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้มีรายได้ในสังคมด้วยการร่วมกันออกเงินสมทบเข้ากองทุนกลาง เพื่อเป็นหลักประกันยามเดือดร้อนและจำเป็น ความคิดเห็นด้านบวกของผู้ประกันตนที่มีต่อการดำเนินการด้านประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการกำหนดแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทน เนื่องจากความเข้าใจในหลักการประกันสังคมย่อมทำให้ผู้ประกันตนยอมรับต่อการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน และส่งผลต่อความพึงพอใจในสิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากกองทุน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของรุจินันท์ นิลวิสุทธิ (2543, น. บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้ประกันตนที่สูงอายุโดยรวมเห็นด้วยกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับในปัจจุบัน มีส่วนน้อยที่ประสงค์จะเลือกจ่ายเงินสมทบเฉพาะกรณีชราภาพอย่างเดียว และเห็นด้วยระดับปานกลางในสิทธิประโยชน์กรณีสงเคราะห์บุตรที่ได้รับจากการจ่ายรวมกับกรณีชราภาพว่าจะมีประโยชน์ต่อตนเอง และเห็นด้วยว่าประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพควรมากกว่าอัตราที่ได้รับในปัจจุบัน บางส่วนมีความคิดเห็นว่าควร

เพิ่มสวัสดิการแก่ผู้รับบำนาญโดยให้กู้เงินเพื่อที่อยู่อาศัย หรือการศึกษานูตรเพิ่มเติม มีบางรายเห็นด้วยระดับปานกลางในอัตราเงินสมทบที่จัดเก็บกรณีบำนาญชราภาพควรเก็บในอัตราที่มากกว่าร้อยละ 3 ของรายได้ อย่างไรก็ตาม ในส่วนของรูปแบบของประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพและชอบช่ายความคุ้มครองในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$ และ 2.94) ตามลำดับ อันแสดงถึงความไม่แน่ใจในรูปแบบของประโยชน์ทดแทนและชอบช่ายความคุ้มครองที่เป็นอยู่ในปัจจุบันว่าสามารถเป็นหลักประกันด้านรายได้ในอนาคตได้หรือไม่ ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อการที่สำนักงานประกันสังคมกำหนดให้รับเงินบำนาญชราภาพ ในกรณีที่จ่ายเงินสมทบไม่ครบ 180 เดือน และบำนาญชราภาพ ในกรณีที่จ่ายเงินสมทบครบ 180 เดือน ($\bar{X} = 3.74$ และ 3.79) และเห็นด้วยในระดับมาก หากสำนักงานประกันสังคมกำหนดให้ผู้ประกันตนมีสิทธิเลือกรับประโยชน์ทดแทนเป็นเงินบำนาญ หรือบำนาญชราภาพได้ ($\bar{X} = 3.74$) ซึ่งผู้บริหารส่วนหนึ่งเห็นว่าน่าสนใจแต่ควรมีการศึกษาให้รอบคอบก่อน เนื่องจากตามหลักการประกันสังคม กรณีชราภาพมุ่งให้ความคุ้มครองโดยเป็นหลักประกันด้านรายได้ให้แก่ผู้เกษียณอายุ หากกำหนดให้สามารถถอนเงินส่วนของตนมาใช้ อาจมีปัญหาดต่เงินที่ออมได้

2. แนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่กลุ่มตัวอย่างและผู้บริหารเห็นสอดคล้องกัน

แนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่กลุ่มตัวอย่างและผู้บริหารเห็นสอดคล้องกัน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างและผู้บริหารเห็นสอดคล้องกันในการปรับฐานค่าจ้างสูงสุดจาก 15,000 บาท เพื่อการเก็บเงินสมทบผู้ประกันตนที่มีรายได้สูงกว่าสำหรับการออมเงินที่สูงขึ้น การกำหนดให้มีบำนาญขั้นต่ำ การให้ความคุ้มครองผู้อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตนในกรณีผู้ประกันตนที่รับบำนาญ/บำนาญเสียชีวิต และการจัดตั้งกองทุนบำนาญบำนาญแห่งชาติ ซึ่งอภิปรายผล ได้ดังนี้

2.1 การปรับฐานค่าจ้างของผู้ประกันตนที่มีรายได้สูงกว่า 15,000 บาท เพื่อเก็บเงินสมทบสำหรับการออมเงินที่เพิ่มขึ้น

การปรับฐานค่าจ้างของผู้ประกันตนที่มีรายได้สูงกว่า 15,000 บาท เพื่อเก็บเงินสมทบสำหรับการออมเงินที่เพิ่มขึ้น ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) ซึ่งสอดคล้องกับผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานประกันสังคมที่เห็นว่า การปรับอัตราการเก็บเงินสมทบจากผู้ประกันตนที่มีรายได้เกิน 15,000 บาท เป็นการต่อยอดเงินออมของผู้ประกันตนให้

เพิ่มขึ้นได้ตามความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งตามแผนกลยุทธ์ในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับกองทุนชราภาพของสำนักงานประกันสังคมปี 2547-2550 (บุญยวีร์ เอื้อศิริวรรณ, 2547) โดยข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญจากองค์กรต่างประเทศ (World Bank, ILO และ IMF) ภายใต้วความเห็นชอบของคณะกรรมการประกันสังคม แนะนำให้ปรับเพิ่มเพดานค่าจ้างที่นำมาคำนวณเงินสมทบเป็นระยะๆ ตามภาวะเศรษฐกิจโดยการปรับเพิ่มเพดานค่าจ้างที่นำมาคำนวณเงินสมทบจาก 15,000 บาทต่อเดือน เป็น 20,000 บาทต่อเดือน เพื่อให้เท่ากับกองทุนเงินทดแทน และปรับเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี ตามอัตราการเพิ่มขึ้นของค่าจ้าง (Wage Inflation) นอกจากนั้นควรปรับฐานค่าจ้างต่ำสุดที่นำมาคำนวณเงินสมทบ โดยปรับจาก 1,650 บาท/เดือน เป็น 2,250 บาท/เดือน และปรับเพิ่มขึ้นทุกๆ ปีตามอัตราการเพิ่มขึ้นของค่าจ้างขั้นต่ำ การปรับเพิ่มฐานค่าจ้างเพื่อเก็บเงินสมทบของผู้ประกันตนที่มีค่าจ้างสูงกว่า 15,000 บาทย่อมมีส่วนทำให้เงินออมของผู้ประกันตนที่มีค่าจ้างหรือเงินเดือนสูงได้รับประโยชน์ อย่างไรก็ตามจำนวนผู้ประกันตนที่มีค่าจ้างต่อเดือน อยู่ในระดับ 4,001- 5,000 บาท มีจำนวน 1,887,018 คน (สำนักงานประกันสังคม, กองวิจัยและพัฒนา, 2547) ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ 22.46 ของผู้ประกันตนทั้งหมด (ประมาณ 8.4 ล้านคน) จะยังไม่ได้ประโยชน์จากการปรับฐานค่าจ้างของผู้ประกันตนที่มีรายได้สูงกว่า 15,000 บาท เพื่อเก็บเงินสมทบสำหรับการออมเงินที่เพิ่มขึ้นนี้ เมื่อศึกษาต่อในประเด็นเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดเก็บเงินสมทบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) ต่อการจัดเก็บเงินสมทบจากนายจ้างและลูกจ้างตามอัตราร้อยละ 3 ของค่าจ้าง ซึ่งคำนวณจากฐานรายได้ปัจจุบัน ที่กำหนดค่าจ้างต่ำสุด 1,650 บาท/เดือน และสูงสุดไม่เกิน 15,000 บาท/เดือน และเห็นด้วยระดับมากที่สุด ที่ต้องการให้ภาครัฐมีส่วนร่วมร่วมจ่ายเงินสมทบกรณีชราภาพ ($\bar{X} = 4.36$)

2.2 การกำหนดบำนาญขั้นต่ำซึ่งไม่ควรต่ำกว่าอัตราค่าครองชีพขั้นต่ำของประเทศ

การกำหนดบำนาญขั้นต่ำไม่ควรต่ำกว่าอัตราค่าครองชีพขั้นต่ำของประเทศ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคม การกำหนดหรือประกันเงินบำนาญขั้นต่ำเพื่อให้เพียงพอต่อการดำรงชีพการกำหนดเงินบำนาญขั้นต่ำ ควรอิงกับเงินรายได้ ณ ระดับเส้นความยากจน (Poverty Line) ซึ่งกำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งผลการศึกษาของธนาคารโลกพบว่า อัตราผลตอบแทนที่เพียงพอต่อการยังชีพภายหลังเกษียณอายุควรอยู่ที่ระดับร้อยละ 60-70 ของเงินเดือนๆ สุดท้าย (นพพร เรืองสกุล, 2543, น. 304) นอกจากนั้น ควรมีการปรับอัตราเงินบำนาญตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ตามภาวะเงินเฟ้อ หรือราคาน้ำมันปรับตัว ซึ่งสภาวะ

ดังกล่าวมีผลต่อการดำรงชีวิตของผู้ประกันตน สอดคล้องกับการศึกษาของน้ำผึ้ง มีศิริ (2547, น. บทคัดย่อ) ที่พบว่า สภาพปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุเป็นผลมาจากโครงสร้างจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว มีหลายปัจจัยที่เป็นสาเหตุสำคัญในการปฏิรูประบบหลักประกันรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรีและพ้นจากสภาพความยากจนภายหลังวัยทำงาน ปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องคือ ความไม่มั่นคงของกองทุนประกันสุขภาพและความไม่เพียงพอของเงินช่วยเหลือจากรัฐ ซึ่งการสร้างหลักประกันรายได้ผู้สูงอายุที่พึงประสงค์ควรมีการเตรียมความพร้อมในช่วงวัยทำงานโดยการดำเนินโครงการออมแบบบังคับ ลูกจ้างและนายจ้างต้องส่งเงินสมทบเข้าสู่บัญชีเงินออมส่วนบุคคลของแรงงานตลอดระยะเวลาการทำงาน ผลประโยชน์ที่ได้รับขึ้นอยู่กับจำนวนเงินสมทบและผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุน การกำหนดบำนาญขั้นต่ำจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกันตนกลุ่มที่มีค่าจ้างหรือรายได้น้อยซึ่งเป็นหลักประกันด้านรายได้แก่ผู้ประกันตนสำหรับดำเนินชีวิตได้ระดับหนึ่ง

2.3 การให้ความคุ้มครองผู้อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตนในกรณีผู้ประกันตนที่รับบำเหน็จ/บำนาญเสียชีวิต

การให้ความคุ้มครองผู้อยู่ในอุปการะของผู้ประกันตนในกรณีผู้ประกันตนที่รับบำเหน็จ/บำนาญเสียชีวิต ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.25$) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บริหาร ซึ่งปัจจุบันการให้ประโยชน์ทดแทนสำหรับผู้อยู่ในอุปการะ (Survivor Benefits) หากผู้รับบำนาญเสียชีวิตภายใน 60 เดือน นับจากรับบำนาญเดือนแรก ทายาทจะได้รับเงินเงินบำเหน็จจำนวน 10 เท่าของเงินบำนาญรายเดือน หากจะพิจารณาปรับปรุงสิทธิประโยชน์ ควรมีการศึกษาอย่างรอบคอบ เมื่อศึกษาต่อพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) ต่อการให้ความคุ้มครองผู้อยู่ในอุปการะในรูปเงินช่วยรายเดือนโดยกำหนดระยะเวลาตามความจำเป็นมากกว่าการให้เป็นเงินก้อนครั้งเดียว แสดงว่าต้องมีการทบทวนการให้ความคุ้มครองเพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมและตรงตามความต้องการและจำเป็นของครอบครัวผู้ประกันตน ที่ยังช่วยเหลือตนเองไม่ได้เนื่องจากหัวหน้าครอบครัวซึ่งเป็นผู้หาเลี้ยงและดูแลครอบครัวเสียชีวิต

2.4 การจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ

กรณีการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติเพื่อการออมเงินเพิ่มขึ้นจากกองทุนประกันสังคม ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมาก ($\bar{X}=3.75$) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่ที่เห็นด้วยกับการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ และสอดคล้องกับนโยบายของการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ (กรณีการ เอกเผ่าพันธุ์

และ จุฑาพร สุรเชษฐคมสัน, 2549) ที่กล่าวถึงแนวคิดของความต้องการให้สมาชิกประกันสังคมมีระดับรายได้ที่เพียงพอตามมาตรฐาน การวัดตามมาตรฐานสากลทั่วโลก ระดับรายได้ที่เพียงพอต่อการเกษียณอายุควรอยู่ที่ระดับ 50 – 60 % ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย ผู้เกษียณอายุจึงจะสามารถใช้ชีวิตหลังเกษียณได้อย่างมีความสุขและสมศักดิ์ศรี ซึ่งปัจจุบันแรงงานไทยส่วนใหญ่ได้รับรายได้หลังเกษียณอายุจากกองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพไม่เกิน 35 % ซึ่งยังไม่ถึง 50% เนื่องจากตามกฎหมายประกันสังคม เพดานเงินเดือนของค่าจ้างสูงสุดคือ 15,000 บาท แม้เงินเดือนสูงกว่า 15,000 บาท ยังคงจ่ายเงินสมทบเพียง 3% หากตั้งสมมุติฐานที่ บุคคลเริ่มทำงานเมื่อจบปริญญาตรี อายุ 25 ปี มีเงินเดือนเริ่มต้นที่ 7,995 บาทหรือประมาณ 8,000 บาท เกษียณอายุเมื่ออายุ 60 ปี ช่วงเวลาการทำงาน 35 ปี เมื่อเกษียณอายุไปแล้วเกิดเสียชีวิตอายุ 80 ปี อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน 5 % มีการเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเดือนจริงที่ 3 % เป็นอัตราเงินเฟ้อ 2 % อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนประมาณ 6% ใช้ Benchmark ผลตอบแทนอัตราดอกเบี้ย/บาท เมื่อเกษียณอายุไปแล้วจะได้ไม่ถึง 35 % ยกเว้นผู้ประกันตนบางคน ดังนั้น จึงควรจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติขึ้น แต่ไม่สอดคล้องกับที่สำนักงานวิจัยเอแบค - เคเอสซี อินเทอร์เน็ตโพลล์ (2544) ได้วิจัยเรื่อง “โครงการสำรวจความคิดเห็นของนายจ้าง ลูกจ้าง ผู้ประกันตนต่อการจ่ายเงินสมทบกรณีสงเคราะห์บุตรและชราภาพ ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มนายจ้าง ลูกจ้าง ผู้ประกันตนในกรุงเทพฯ – ปริมณฑล และ 3 จังหวัดใหญ่ (เชียงใหม่ ขอนแก่น และสงขลา) ที่พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 11,314 ตัวอย่าง มีประเด็นที่เกี่ยวกับการต้องเข้าสู่ระบบการประกันชราภาพและไม่ได้เป็นสมาชิกของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 76.3 ระบุเป็นภาระที่เพิ่มขึ้น โดยร้อยละ 56.3 ระบุเป็นภาระเนื่องจากรายได้น้อยแต่มีภาระค่าใช้จ่ายมาก/รายได้ไม่แน่นอน ร้อยละ 20.2 ระบุเพิ่มภาระมากไป ผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นความไม่พร้อมของผู้ประกันตนต่อการเข้าสู่ระบบการประกันชราภาพในขณะนั้น ซึ่งในความเป็นจริง ผู้ประกันตนต้องเข้าสู่ระบบโดยการบังคับของกฎหมาย เมื่อศึกษาต่อพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากที่สุด ที่รัฐหารูปแบบการสร้างหลักประกันด้านรายได้เพื่อผู้ประกันตนสามารถดำรงชีวิตในวัยเกษียณได้อย่างพอเพียง ($\bar{X} = 4.33$) และพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมาก หากภาครัฐเปิดโอกาสให้ผู้ประกันตนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการออมเงินด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.07$) อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลางหากภาครัฐออกกฎหมายบังคับให้ผู้ประกันตนทั้งหมดต้องสมัครเป็นสมาชิกของกองทุน แสดงว่า การเป็นสมาชิกของกองทุนที่จัดตั้งใหม่ต้องพิจารณาถึงความสมัครใจและควรให้สิทธิสมาชิกเลือกรูปแบบการออมเงินด้วยตนเอง

3. แนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่ผู้ประกันตนและผู้บริหารมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน

แนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพที่ผู้ประกันตนและผู้บริหารมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน ได้แก่ การกำหนดอายุเกษียณของผู้ประกันตนซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การขยายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพสามารถช่วยให้ผู้ประกันตนมีระยะเวลาการนำส่งเงินสมทบนานขึ้น อันมีผลต่อการได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้นนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยระดับมาก ต่อการกำหนดให้อายุรับเงินบำเหน็จ/บำนาญชราภาพเป็น 55 ปี ($\bar{X} = 3.70$) ซึ่งเป็นอายุที่สำนักงานประกันสังคมกำหนดในปัจจุบัน และพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยระดับปานกลางต่อการขยายอายุเกษียณจาก 55 ปี เป็น 60 ปี ซึ่งไม่สอดคล้องกับนานาประเทศที่กำหนดอายุเกษียณเกิน 60 ปี ขึ้นไป ตลอดจนแนวโน้มด้านอายุขัยเฉลี่ยของมนุษย์ที่ยืนยาวขึ้น และไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่ที่เห็นควรเพิ่มอายุเกษียณให้ยาวขึ้น โดยให้เหตุผลว่า ปัจจุบันอายุขัยเฉลี่ยของคนยืนยาวขึ้น และสุขภาพร่างกายแข็งแรง ประกอบกับการเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ ทำให้มนุษย์มีชีวิตรยืนยาว นอกจากนั้นไม่สอดคล้องกับการที่สำนักงานประกันสังคมมีนโยบายที่จะปรับขยายอายุเกษียณ จาก 55 ปี เป็น 60 ปีในอนาคต ซึ่งการปรับขยายอายุเกษียณดังกล่าวจำเป็นต้องให้มาตรการจูงใจ (บุญยวีร์ เอื้อศิริวรรณ, 2547) โดยหากผู้ประกันตนเกษียณที่อายุ 55 - 59 ปี จะได้รับบำนาญสูตรเดิม หากเกษียณอายุที่ 60 ปี จะได้รับบำนาญสูตรใหม่ (Bonus) ซึ่งจะมีจำนวนสูงกว่าสูตรแรก ซึ่งสอดคล้องกับที่หลายๆ ประเทศดำเนินการ โดยอายุที่จะเริ่มมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพมักกำหนดที่ระหว่างอายุ 60 - 65 ปี และนำลักษณะของอาชีพมาพิจารณาประกอบกันด้วย ในระหว่างปี ค.ศ. 1970 - 1980 กลุ่มประเทศยุโรป มีความเคลื่อนไหวที่จะลดอายุที่เริ่มมีสิทธิได้รับประโยชน์ แต่หลังปี ค.ศ. 1980 ความกดดันกลับเป็นการเพิ่มอายุให้สูงขึ้น ในสหรัฐอเมริกา มีนโยบายที่จะเพิ่มอายุที่เริ่มมีสิทธิรับประโยชน์จาก 65 ปี ที่ใช้ในปัจจุบันเป็น 67 ปี ภายในปี ค.ศ. 2027 สำหรับเหตุผลของการกดดันให้ลดอายุที่เริ่มมีสิทธิ รับประโยชน์กรณีชราภาพนั้น มักมาจากผู้ประกันตนที่สูงอายุไม่สามารถปรับตัวเองให้ทันกับการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น และเทคนิคการผลิตที่ซับซ้อนขึ้นทำให้เกิดแรงกดดันจากการทำงานสูงเกินกว่าที่จะรับได้ ดังนั้น จึงพอใจที่จะเกษียณตนเองจากงานโดยรับรายได้ที่ต่ำลง (นิยดา ดันขวลิต และคณะ, 2541, น. 20) ส่วนแรงกดดันด้านการเพิ่มอายุที่เริ่มมีสิทธินั้น มักเกิดจากความพยายามที่จะลดรายจ่ายของกองทุนลง หรือมิฉะนั้นก็เกิดจากแรงกดดันด้าน

การขาดแคลนแรงงานจึงต้องการลดสิ่งจูงใจสำหรับการเกษียณอายุก่อนถึงวันที่จำเป็น ต้องปรับเพิ่มเงินสมทบ

ในส่วนของแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนด้านบริการทางการแพทย์และบริการทางสังคม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากที่สุดหากมีการเพิ่มสิทธิด้านบริการทางสังคมและบริการทางการแพทย์ ($\bar{X} = 4.32$ และ 4.29) ตามลำดับและได้เลือกบริการทางการแพทย์ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญเป็นอันดับ 1 (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก = 3.09) และต้องการใช้สิทธิการรักษาพยาบาลต่อเนื่อง เป็นอันดับแรก (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก = 3.98) ซึ่งตามความคิดเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่า มีความสำคัญและจำเป็น แต่ในปัจจุบันผู้สูงอายุอยู่ในความดูแลของโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า สำนักงานฯเคยนำเข้าพิจารณาเพื่อเพิ่มสิทธิประโยชน์ แล้วหนึ่งครั้ง ซึ่งปัจจุบันได้ยุติเรื่องไว้ยังไม่ได้ดำเนินการต่อ ดังนั้นจึงยังไม่สามารถเพิ่มสิทธิกรณีนี้ได้ในปัจจุบัน สำหรับสิทธิประโยชน์ด้านบริการทางสังคม กลุ่มตัวอย่างต้องการบริการด้านการส่งเสริมอาชีพมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก = 5.50) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิตรา วีรบุรินทร์ (2546, น. (2)-(3)) ที่ได้ศึกษาวิจัยรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุไทยในปัจจุบัน ศึกษาปัญหาการจัดบริการให้กับผู้สูงอายุไทยในปัจจุบัน และศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการจัดบริการสังคม ที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุไทยในอนาคต จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อ รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก โดยเรียงระดับจากมากไปหาน้อย คือ 1. บริการว่างจ้างและสวัสดิการแรงงาน 2. บริการด้านที่อยู่อาศัย และบริการด้านการศึกษา โดยผู้ศึกษาเห็นว่าสวัสดิการผู้สูงอายุที่เหมาะสมคือเรื่องของรายได้ แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุมีความต้องการในความมั่นคงทางด้านรายได้มากที่สุด อันสะท้อนให้เห็นว่าการจัดสวัสดิการในอนาคตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีแนวโน้มที่จะมุ่งส่งเสริมในเรื่องของการมีงานทำและรายได้ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ระพีพรรณ คำหอม และคณะ (2547, บทสรุปสำหรับผู้บริหาร, น. ข-จ) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตชนบท เป็นการศึกษาวิจัยเชิงนโยบายเพื่อเข้าใจสถานการณ์ปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุในด้านสวัสดิการสังคม โดยวิธีการศึกษาลักษณะผลงานวิธีการทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพจากประชากรผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตชนบท โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มจากจังหวัดตัวแทนของแต่ละภาคที่มีขนาดใหญ่และเล็กอย่างละ 1 จังหวัด จำนวน 3,072 ราย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การศึกษาเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ศึกษารายการณี การจัดกลุ่มสนทนา และ

การจัดเวทีภาค ผลการศึกษาด้านความต้องการพื้นฐานที่สำคัญของผู้สูงอายุ ที่ เป็นความต้องการในระดับปานกลางค่อนข้างสูง คือ ต้องการคนดูแลยามเจ็บป่วย ต้องการการยอมรับจากครอบครัว การได้รับอาหารที่เหมาะสม ส่วนความต้องการด้านเศรษฐกิจคือ ต้องการมีงานทำและมีรายได้ เป็นของตนเอง และความต้องการทางด้านสังคม คือการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา มีเพื่อน และการทำประโยชน์ต่อชุมชน และพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริการสังคมในด้านเศรษฐกิจ ด้านความต้องการพื้นฐานเศรษฐกิจและสังคม ความเข้มแข็งของชุมชน ภาวะการณ์เป็นสูงอายุ และความมั่นคงทางจิตใจ แสดงให้เห็นว่า ผู้สูงอายุที่มีปัจจัยที่มีพื้นฐานแตกต่างกันย่อมมีความต้องการบริการแตกต่างกัน การจัดบริการสังคมเพื่อตอบสนองความต้องการแก่ผู้สูงอายุจึงไม่ควรเป็นบริการในรูปแบบเดียวแต่ควรเป็นบริการที่หลากหลายลักษณะเพื่อจัดให้สอดคล้องกับความต้องการที่เป็นจริง ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของอุไร เล็กน้อย (2540, น. บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 -69 ปี มีความต้องการที่จะทำงานต่อภายหลังเกษียณอายุ โดยลักษณะงานที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุเป็นประเภทงานเบาและที่เหมาะสมคือครึ่งวันเช้าหรือครึ่งวันบ่าย วัตถุประสงค์ของผู้สูงอายุที่ต้องการทำงานส่วนใหญ่เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ ช่วยเหลือและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เนื่องจากสมาชิกของชมรมผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวมีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี ปัญหาและอุปสรรคของการทำงานของผู้สูงอายุคือ ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยอันดับแรก ผู้สูงอายุเห็นว่า หากสุขภาพแข็งแรงก็สมควรทำงานต่อไป ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการด้านการมีงานทำของผู้สูงอายุขึ้นอยู่กับปัจจัย ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา อาชีพ สุขภาพอนามัย ความสามารถในการทำงานและความรู้สึกถึงควมมีคุณค่าในตนเองและสังคม ดังนั้น ความต้องการด้านการมีงานทำของผู้สูงอายุจึงมีทั้งในส่วนของผู้สูงอายุที่มีและไม่มีปัญหาด้านรายได้ การจัดสวัสดิการเพื่อส่งเสริมการมีงานทำจึงต้องสอดคล้องกับฐานะความเป็นอยู่ของผู้ประกันตนเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ความต้องการด้านการมีรายได้และการมีงานทำของผู้ประกันตนไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นในระดับปานกลางต่อการขยายอายุเกษียณจาก 55 ปี เป็น 60 ปี เนื่องจากการขยายอายุเกษียณจะทำให้ผู้ประกันตนมีงานทำและมีรายได้ต่อเนื่องอีกระยะหนึ่ง ในส่วนความคิดเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่ เห็นว่า การจัดบริการทางสังคมไม่ใช่ภารกิจหลักของสำนักงานประกันสังคม แต่เมื่อพิจารณาถึงสิ่งที่สำนักงานประกันสังคมได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ในโครงการบ้าน 1506 เป็นโครงการที่มุ่งช่วยเหลือผู้ประกันตนให้สามารถกู้เงินเพื่อการมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง และตามกรอบของการใช้จ่ายเงินกองทุนประกันสังคมที่กำหนดให้สามารถใช้จ่ายเงินเพื่อสังคมได้ตามที่กำหนดไว้ (สำนักงานประกันสังคม, สำนักบริหารการลงทุน, 2549) ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ที่สำนักงานประกันสังคมจะจัดบริการ

ทางสังคมที่จำเป็นให้แก่ผู้ประกันตนในอนาคตซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยสำนักวิจัยเอแบค - เคเอส ซี อินเทอร์เน็ตโพลล์ (2544) ที่พบว่า ผู้ประกันตนมีความต้องการให้สำนักงานประกันสังคมเพิ่มสิทธิประโยชน์ด้านอื่นๆ เช่นการให้บริการรักษาพยาบาลแก่ผู้รับบำเหน็จบำนาญชราภาพ การให้กู้เงินเพื่อที่อยู่อาศัย หรือการศึกษานุดรเพิ่มเติม เป็นต้น อย่างไรก็ตามจากการศึกษาข้อมูลของต่างประเทศ พบว่ามีบางประเทศเช่น สิงคโปร์ มีการนำเงินในระบบบำเหน็จบำนาญชราภาพมาใช้เพื่อสวัสดิการด้านอื่น เนื่องจากมีการแบ่งสัดส่วนของบัญชีออกเป็นตามแต่ละวัตถุประสงค์ในการใช้เฉพาะ เนื่องจากประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่ใช้ระบบบำเหน็จบำนาญหลายชั้นเงินที่ใช้เพื่อสวัสดิการประเภทอื่นจะใช้จากระบบบำเหน็จบำนาญชั้นที่ 2 ซึ่งเป็นเงินออมรายบุคคลภาคบังคับ ซึ่งขณะนี้ได้รับทราบจาก Mr. Hirochi Yamabana ผู้เชี่ยวชาญ ILO (สำนักงานประกันสังคม, กองประโยชน์ทดแทน, 2546) ว่า ยังไม่มีข้อมูลว่ามีประเทศใดใช้เงินจากระบบบำเหน็จบำนาญชราภาพชั้นที่ 1 มาเป็นสวัสดิการด้านอื่น สำหรับประเทศไทย เนื่องจากเพิ่งเริ่มดำเนินการประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพมาได้ไม่นาน ประกอบกับการจัดเก็บเงินสมทบในอัตราที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ทำให้เงินบำเหน็จสะสมของผู้ประกันตนแต่ละรายยังมีจำนวนน้อย และเงินส่วนนี้เป็นเงินออมที่ต้องเก็บไว้ใช้ในยามชรา หากมีการพิจารณาเพื่อจัดสวัสดิการอื่นๆ ต้องพิจารณาทางเลือกอื่น เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของการประกันกรณีชราภาพ

4. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการออมเงินมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีการออมเงิน ซึ่งแสดงถึงกลุ่มตัวอย่างที่มีการออมเงินมีความคิดเห็นด้านบวกสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีการออมเงิน ต่อประเด็นการดำเนินการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพในภาพรวมและต่อหลักเกณฑ์เงื่อนไข ตลอดจนต่อแนวทางการขยายประโยชน์ทดแทนในภาพรวม และการขยายด้านบริการทางการแพทย์ บริการทางสังคม และการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญชราภาพ ระดับความคิดเห็นด้านบวกของกลุ่มตัวอย่างที่มีการออมเงินสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีการออมเงิน เมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า ร้อยละ 75.7 เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีการออมเงิน จากระดับของรายได้ส่วนใหญ่ประมาณ 8,001- 10,000 บาท สามารถออมเงินได้ตั้งแต่ 501-1,000 บาท หรือร้อยละ 6.25-10.0 ของรายได้ ยังไม่รวมการจ่ายเงินสมทบกรณีชราภาพในอัตราร้อยละ 3 ของค่าจ้าง (ระหว่าง 1,650-15,000 บาท) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถในการออมเงินจะเห็นความสำคัญ

ของการออมเงินว่า เป็นการสร้างหลักประกันให้แก่ชีวิตในอนาคตได้ระดับหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นต่อประเด็นของการออมเงินที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$) ต่อลักษณะการดำเนินการประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพในปัจจุบันที่เป็นการออมเงินภาคบังคับเพื่อการใช้จ่ายในอนาคต อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในประเด็นการปรับเพิ่มอัตราเงินสมทบเพื่อการออมเงินที่สูงขึ้นและเพียงพอต่อการจ่ายบำนาญในอนาคต พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแล้ว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการออมเงินในลักษณะอื่นๆ อยู่แล้วจึงมีความเห็นในระดับปานกลางต่อการออมดังกล่าว ($\bar{X} = 3.31$) ถึงแม้ว่า จะเห็นด้วยในระดับมากต่อการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติดังกล่าว ($\bar{X} = 3.31$)

5. การปรับเพิ่มเงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนที่เพิ่มขึ้น

การปรับเพิ่มเงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนที่เพิ่มขึ้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารเงินกองทุนหากมีการเพิ่มสิทธิประโยชน์ใดๆ ต้องศึกษาข้อมูลเชิงสถิติให้รอบคอบเพื่อให้กองทุนมีอายุยาวนาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของภาวิต กองแก้ว (2541, น. 1) ที่ค้นพบว่าในกรณีของการจ่ายเงินสมทบในอัตราร้อยละ 1 ณ ระดับผลตอบแทนจากการลงทุนระดับปานกลาง และประโยชน์ทดแทนระดับปกติ ว่าปริมาณเงินกองทุนชราภาพจะติดลบในปี พ.ศ. 2571 เป็นปีแรก และถ้าปรับอัตราการจ่ายเงินสมทบให้มากกว่าเดิม จากร้อยละ 1 เป็นร้อยละ 1.5 และ 2 นั้น จะพบว่ากองทุนสามารถคงอยู่ได้โดยปริมาณเงินกองทุนชราภาพไม่ติดลบในช่วงระยะเวลาที่ศึกษา อย่างไรก็ตามอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการคงอยู่ของกองทุนชราภาพ โดยที่ในกรณีของสมมติฐานการจ่ายเงินสมทบร้อยละ 1 ณ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนระดับสูง และประโยชน์ทดแทนระดับปกติ นั้น กองทุนสามารถที่จะคงอยู่ได้ โดยมีได้มีปริมาณเงินติดลบแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของกลุ่มตัวอย่างที่เสนอให้ การบริหารเงินกองทุนควรมีการนำเงินไปลงทุนเพื่อหาดอกผลเพิ่ม แล้วตอบแทนกลับคืนสู่ผู้ประกันตนในรูปเงินปันผลที่เพิ่มขึ้น

6. ความมั่นคงหรือความมีเสถียรภาพของกองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพ

ความมั่นคงหรือความมีเสถียรภาพของกองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารเห็นว่า กองทุนจะมีความมั่นคงขึ้นอยู่กับหากมีการเพิ่มประโยชน์ทดแทนก็ต้อง

เพิ่มอายุสะสมเงินให้นานขึ้น ซึ่งการขยายประโยชน์ทดแทนต้องคำนึงถึงเงินที่จะเก็บเพิ่มขึ้นด้วย ไมเช่นนั้นก็จะมิผลต่อกองทุน โดยเฉพาะการจ่ายเงินบำนาญชราภาพในอนาคต มีผลทำให้กองทุน เรียวลงได้ ซึ่งสอดคล้องกับ นิยดา ตันขวลิต และคณะ (2541, น. 91-92) ได้วิเคราะห์เสถียรภาพ กองทุนบำนาญชราภาพและระดับความเป็นไปได้ (Probabilistically Assessed) ภายใต้ สถานการณ์จำลองแบบต่างๆ รวม 16 รูปแบบ โดยพิจารณาระยะเวลา (จำนวนปี) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 ที่เริ่มดำเนินการจัดเก็บเงินสมทบเข้ากองทุนชราภาพ จนถึงปีที่กองทุนมีอัตราส่วนกองทุน (Fund Ratio) ที่ระดับเริ่มน้อยกว่า 500 % และระดับเริ่มน้อยกว่า 1,000 % เนื่องจากอัตราส่วน กองทุนที่ระดับ 500% เป็นสัญญาณเตือนให้ทราบว่า เงินสะสมกองทุนจะพอเพียงในการจ่าย ประโยชน์ทดแทนได้อีกไม่เกิน 5 ปี ซึ่งอาจทำให้มีระยะเวลาในการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานไม่ ทันการณ์ จึงได้พิจารณาระยะเวลาที่กองทุนมีอัตราส่วนที่ระดับ 1,000 % อีกจุดหนึ่งด้วย ดังนั้น หากเก็บเงินสมทบที่อัตรา 6 % กำหนดอายุเกษียณ 55 ปีแล้ว ในภาวะการณ์ที่เลวร้ายที่สุด คือ ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ โครงการจะมีอายุรอดก่อนที่กองทุนจะติดลบ 42 ปี และในภาวะการณ์ที่ดี ที่สุด คือ ภาวะเศรษฐกิจรุ่งเรือง โครงการจะอยู่ได้ถึง 68 ปี อย่างไรก็ตาม หากเพิ่มอัตราเงินสมทบ ก็จะทำให้โครงการมีอายุนานเพิ่มอีก หรือการเพิ่มอายุเกษียณเป็น 60 ปี ก็จะช่วยยืดอายุโครงการ ได้เช่นกัน จากความคิดเห็นดังกล่าวเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้ประกันตน ผู้บริหารหลายท่านให้ ความเห็นว่า การเสริมสร้างความเข้าใจของหลักการประกันสังคมอย่างลึกซึ้งแก่ผู้ประกันตนและ การประชาสัมพันธ์การดำเนินการด้านการบริหารการลงทุนของเงินกองทุนให้ผู้ประกันตนรับทราบ อย่างต่อเนื่อง มีผลให้ผู้ประกันตนเข้าใจสถานการณ์ของเงินกองทุนว่า เงินที่มีจำนวนมหาศาลใน ขณะนี้ จะต้องนำไปใช้จ่ายในอนาคตอย่างไร

7. การส่งเสริมด้านข้อมูลข่าวสารด้านประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพแก่ผู้ประกันตน

การส่งเสริมด้านข้อมูลข่าวสารด้านประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพแก่ผู้ประกันตนเป็น สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง จากผลการศึกษา ที่พบว่า ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วย ระดับน้อยต่อขอขยายความคุ้มครองของการประกันสังคมที่ยังไม่ขยายความคุ้มครองครอบคลุม ประชาชนทั่วไป ($\bar{X} = 2.51$) หรือเห็นด้วยระดับปานกลางต่อหลักเกณฑ์/เงื่อนไขของประโยชน์ ทดแทนกรณีชราภาพที่ให้ในปัจจุบันมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับอัตราเงินสมทบที่จัดเก็บ ($\bar{X} = 3.40$) ข้อคิดเห็นดังกล่าวที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง มีประเด็นที่ต้องการการ อธิบายหลักการของการดำเนินการเกี่ยวกับการประกันสังคม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างและผู้บริหารมี

ข้อเสนอแนะ คือ สำนักงานประกันสังคมควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์กรณีชราภาพให้ลูกจ้าง ผู้ประกันตนทั่วไปทราบ เพื่อให้ผู้ประกันตนจะได้ใช้สิทธิอย่างถูกต้อง สำหรับการเพิ่มสิทธิประโยชน์เป็นสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อผู้ประกันตน และหากจำเป็นต้องเก็บเงินสมทบเพิ่ม ควรพิจารณาให้รอบคอบ เนื่องจากผู้ประกันตนบางคนมีรายได้น้อย ควรสอบถามความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงก่อน โดยเฉพาะนายจ้างและผู้ประกันตน ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36$) ต่อความเห็นที่ภาครัฐควรมีส่วนร่วมจ่ายเงินสมทบด้วย ซึ่งตามข้อเท็จจริง รัฐมีภาระในการดูแลประชาชนผู้สูงอายุส่วนใหญ่ของประเทศ และรัฐได้เป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนอยู่แล้ว ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้น้อยที่จะให้รัฐร่วมจ่ายเงินสมทบเพิ่ม นอกจากนั้น จากผลการศึกษาของสิริเพ็ญ เทพพิทักษ์ (2542, น. บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความพร้อมของผู้ประกันตนต่อการประกันสังคมกรณีชราภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความพร้อมในการเข้าร่วมการประกันกรณีชราภาพ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการและความพร้อมของผู้ประกันตนต่อการประกันชราภาพเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการรักษาจำนวนผู้ประกันตนไว้ในสถานภาพของการมีสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อพ้นจากวัยทำงานและเป็นแนวทางในการนำมาปรับปรุงเกณฑ์ที่กำหนดให้ผู้ประกันตนสามารถเข้าถึงประโยชน์ที่จะได้รับต่อไป ผลการศึกษาพบว่า จากการทดสอบสมมุติฐาน ปัจจัยด้านความต้องการ มีตัวแปรอิสระที่มีความเกี่ยวข้อง ได้แก่ การศึกษาและรายได้ โดยผู้ประกันตนที่มีรายได้ต่ำและรายได้น้อยมีความต้องการเข้าร่วมโครงการมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาและรายได้สูง ปัจจัยด้านความพร้อมในการเข้าร่วมการประกันชราภาพ พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีความเกี่ยวข้อง ได้แก่ การศึกษา สุขภาพ รายได้ และสถานภาพครอบครัว โดยผู้ประกันตนที่มีระดับการศึกษาสูงมีความพร้อมที่จะเข้าร่วมโครงการ มากกว่าผู้ประกันตนที่มีระดับการศึกษาต่ำ ผู้ประกันตนที่มีสุขภาพแข็งแรงมีความพร้อมที่จะเข้าร่วมโครงการ มากกว่าผู้ประกันตนที่มีสุขภาพไม่ดี ผู้ประกันตนที่มีรายได้มากมีความพร้อมที่จะเข้าร่วมโครงการ มากกว่าผู้ประกันตนที่มีรายได้น้อย ผู้ประกันตนที่ไม่มีคู่สมรสมีความพร้อมที่จะเข้าร่วมโครงการมากกว่าผู้ประกันตนที่มีคู่สมรสแล้ว โดยมีข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติการ คือ ด้านผู้ประกันตน ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้งานประกันสังคมโดยใช้สื่อต่างๆ และหลายวิธีการ ตลอดจนจัดให้มีการประสานงานระหว่างสำนักงานประกันสังคมกับสถานประกอบการโดยอาศัยเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลของสถานประกอบการเป็นผู้ประสานงาน ส่วนข้อเสนอแนะระดับนโยบายคือ การให้ความคุ้มครองแก่ผู้ประกันตน ควรพิจารณาการให้ประโยชน์ทดแทนหลายรูปแบบให้ผู้ประกันตนได้รับการดูแลอย่างครบวงจรและสัมพันธ์กับประโยชน์ทดแทนที่ให้อยู่แล้ว และพิจารณาขยายความคุ้มครองไปสู่ผู้ใช้แรงงานภาคเกษตรกรรม ด้านการบริหารองค์กร ควรมี

การติดตามประเมินผลการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน และกำกับดูแลการทำงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ควรสนับสนุนงานวิจัยเกี่ยวกับการประกันคุณภาพเพื่อนำผล การศึกษามาเป็นแนวทางในการพิจารณานโยบายและใช้เป็นเหตุผลสนับสนุนในเรื่องนั้นๆ ซึ่งใน รายงานของ ILO (2000, p. 223) กล่าวถึง ปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งที่ทุกประเทศประสบ เหมือนกันเมื่อมีการปรับปรุงการดำเนินการด้านกองทุนประกันสังคมคือ ปัญหาการอธิบาย เกี่ยวกับหลักการและความต้องการที่เหมาะสมสอดคล้องกัน และปัญหาการโน้มน้าวหรือดึงให้ ผู้ประกันตนและนายจ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกของกองทุนประกันสังคม ดังนั้น การ ปรับเพิ่มสิทธิประโยชน์ที่มีผลกระทบต่อผู้ประกันตนต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านความต้องการของ ผู้ประกันตนแล้ว ยังต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านความพร้อมของผู้ประกันตนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย